

OTEVŘENÉ ÚVALY

Z obsahu:

Je předložený návrh strategického rozvoje skutečně nejvhodnější varianta rozvoje Úval? 4

Existuje alternativa pro rozvoj Úval? 10

Golf v Klánovickém lese - kauza pokračuje 15

Květiny na náměstí Arnošta z Pardubic 16

Připravuje se výstavba nové haly Sokola 16

Hřiště u mateřské školky v novém 16

Máme v Úvalech památky, které 17

Rybníky v Úvalech 18

13. století - Úvaly a okolí na úsvitě dějin 18

Rozhovor s Ing. Ivanem Dejmalem na téma strategického rozvojového plánu Úval 2

Rozhovor s MUDr. Jiřím Marešem - novým nájemce zdravotního střediska 14

ÚVALY - dobrá adresa

představení alternativy k navrženému strategickému rozvojovému plánu Úval

Existuje alternativa k návrhu strategického rozvojového plánu Úval předloženém radnicí? Podle našeho názoru ano. Touto alternativou je postupný, nikoli skokový rozvoj našeho města s jasným důrazem na zachování přírodního rázu okolí a zvyšování podílu zeleně na městské zástavbě.

více najdete na straně 10

Slovo na úvod

Milé Úvalačky, milí Úvaláci,

prázdniny jsou dávno za námi, listí padá ze stromů a Vám se dostává do rukou nové číslo našeho časopisu Otevřené Úvaly.

Jeho podstatná část je tentokrát věnována nejdůležitější věci posledních dnů – návrhu strategického rozvojového plánu Úval, který byl úvalské veřejnosti představen v létě. Věříme, že Vám v našem časopisu přineseme trochu jiný pohled na projekt, který má ambice ovlivnit zcela zásadně budoucnost každého z nás, co v Úvalech žijeme.

Chtěl bych Vás také touto cestou vyzvat, aby Ti z Vás, kterým jsou naše myšlenky a program blízké, neváhali a zkusili alespoň pro začátek spolupracovat s naším sdružením, ať již prací na konkrétních projektech nebo i jen poskytnutím nápadů či podnětů, jak by se dal zlepšit život v našem městě. A je jedno, jestli jste starousedlíci nebo nově příchozí. Kontakty na naše členy najdete na našem webu www.otevreneuvaly.cz.

Přeji inspirativní čtení

Petr Borecký
předseda sdružení Otevřené Úvaly

Vidím město veliké, jehož sláva aneb rozhovor o navrženém strategickém rozvojovém plánu Úval s jeho spoluautorem – ing. Ivanem Dejmalem

Návrh strategického rozvojového plánu Úval předložený úvalskou radnicí je jedním z nejdůležitějších dokumentů týkajících se Úval. Jeho realizace (nebo nerealizace) podstatným způsobem ovlivní život každého jednoho obyvatele našeho města. Rozhodne, jestli si naše město uchová svoji tvář, jestli se z bydlení v Úvalech stane bydlení na opravdu dobré adrese, anebo jestli se Úvaly vydají opačným směrem. Proto jsme o rozhovor požádali jednoho ze spoluautorů tohoto návrhu – renomovaného odborníka v oblasti územního plánování a životního prostředí – Ing. Ivana Dejmalu.

Pane inženýre, mohli bychom Vás na úvod požádat o zhodnocení předloženého návrhu strategického rozvojového plánu Úval?

Předně je třeba říci, že ten dokument není dobře pojmenován. Strategický rozvojový plán vzniká poněkud jiným způsobem. Řekněme, že je to spíše ověřovací rozvojová studie o tom, co se stane, pokud se bude realizovat daná vize rozvoje města.

Prosím? Já jsem se domníval, že jde o Váš návrh, jak si představujete budoucnost našeho města.

Ne, naším úkolem bylo říci, jaké možnosti a problémy jsou spojeny s realizací vize města, které bude mít zhruba 10 až 13 tisíc obyvatel, a jak se těchto možností chopit a jak se vypořádat s problémy. Naším zadáním nebylo hledat jiné varianty, či přesněji jinou míru rozvoje.

To je pro mne docela překvapující a zajímavá informace, myslel jsem, že ke zpracování plánu rozvoje města, který se bude dotýkat všech obyvatel, bude přizvána veřejnost, případně komise rady města.

Já nevím, jak vzniklo zadání a co mu předcházelo. Pochopitelně jsem u toho nebyl a jako specialista jsem se ani neúčastnil jednání se zadavatelem. Můj pracovní podíl vedle terénních šetření vyžadoval účast především na pracovních poradách zpracovatelského týmu, kde jsme se pracovní nutně museli setkávat především s projektanty developerských firem, kteří již měli své konkrétní představy o rozvoji zástavby na jihovýchodě města. Proto opakuji, tomuto dokumentu bychom neměli říkat strategický rozvojový plán, protože metodika jeho tvorby tomu neodpovídá. Zadáním nebylo nalézt, prověřit a definovat optimální možnosti rozvoje. Proto jsme v rámci zakázky zpracovali pouze studii, co se stane, když se bude zadaná vize rozvoje realizovat a co se musí stát, aby se tato vize realizovala. Se strategickým plánem má ovšem tato studie společnou úroveň obecnosti. Konkretizace řady věcí, je možná až po upřesnění doladěného na základě odborných a veřejných diskusí.

Předpokládám, že radnice města chtěla studii připravit podklad pro následující veřejnou diskusi. Tady je náš návrh řešení rozvoje města a občané, řekněte, co si o tom myslíte. I tento postup je možný.

A co si o té vizi myslíte Vy?

Pokud bychom ji chápali skutečně podle názvu jako strategický rozvojový plán, pak si z výše uvedených důvodů nemyslím si, že je dobrá. Můj názor je asi tento: pokud pomineme velké množství proluk v intravilánu, tak se město v podstatě může rozvíjet jen jihovýchodním směrem. Je však zatím nezodpovězená otázka, jak velký ten rozvoj má být. Západní část města je omezena Klánovickým lesem, který plní a bude plnit roli rekreačního zázemí. Již v současné době platí, že východní části města jsou od Klánovického lesa vzdáleny cca 20 až 40 minut chůze, pokud se město bude dále masivně rozvíjet tímto směrem, jak předpokládá daná vize rozvoje, tak se toto ještě prohloubí. Pro tuto novou zástavbu nebude Klánovický les sloužit ke každodenní krátkodobé rekreaci. Proto říkáme,

že bude nutno v rámci této výstavby založit plochy zeleně, se kterými developéři zatím nepočítali. Nemělo by smysl, aby maminky s malými dětmi a kočárky jako vycházku absolvovaly hodinu a půl cesty přes celé město na kraj lesa a zpět. Toto je samozřejmě věcí možné korekce.

Moje hlavní výhrada je ale vůči rozsahu plánované zástavby. Už samotná existující nová výstavba na Slovanech je přílišná, to je architektonický zločin. Plánovaná výstavba, nejen v Úvalech, ale v celém okolí Klánovického lesa, je na nejlepší cestě zlikvidovat plošnou zástavbou volnou krajinu. Mám vážné pochybnosti, že je to dobře. V Úvalech pak k tomu konkrétně přistupuje nový urbanistický horizont, který představuje trasa plánovaného obchvatu. Otázka je, jestli se tomu dá zabránit a jestli je politická vůle tomu zabránit.

Nemůže právě naopak nová výstavba přinést tak chybějící občanskou vybavenost?

Může, i když s ní developéři ve svých plánech zatím nepočítali. Od toho je právě studie, o které se bavíme. To je parketa města. Uvědomte si, že developerské firmy na toto nekoukají, chtějí maximalizovat své zisky. Město musí svým pohledem a zájmy záměry developerů korigovat a přimět je k účasti na založení infrastruktury a občanské vybavenosti.

Nová výstavba může městu peníze přinést. Ale musíte být vždy před developerskými firmami o krok napřed, musíte vědět, kam si je pustíte a kam už ne. A také musíte vědět, co od nich budete chtít. Při pohledu na probíhající výstavbu si nejsem si jist, zda to doposud byl případ Úval.

To neumím posoudit ani já. Zeptám se teď trochu jinak. Vy na začátku našeho rozhovoru uvádíte, že východní částí města budou mít Klánovický les v podstatě mimo dochozí vzdálenost. Takže v nové části města, pokud se bude stavět, budou potřeba parky, biokoridory, je to tak?

S těmi biokoridory se to má trochu jinak. Ve studii se loním k návrhu vést regionální biokoridor od Klánovického lesa po Výmole již od západní strany města. Plánované založení biokoridoru na severu města bude mít význam především rekreační zeleně pro plánovanou přilehlou zástavbu, což značně omezí jeho biologické funkce. Pás zeleně by tam samozřejmě měl být založen. Při plánovaném obrovském nárůstu počtu obyvatel (+cca 7 000 oproti současnému stavu – pozn. autora) se není možné spoléhat ani na zeleň stávajících biokoridorů. Vemte si třeba úvalské rybníky – tam je návštěvnická kapacita, aniž by se snížila kvalita rekreačního pobytu a překročila únosnost území, tak 50 lidí za hodinu.

Jinými slovy, městu hrozí, že se podle nastavené vize vydá cestou satelitní výstavby s minimem zeleně, aby se zužitkovaly maximálně stavební pozemky. Podle propočtů bude činit nová zastavěnost v okolí Slovan a Radlické čtvrti přes 50%. To je vysoké číslo. Pro město by to znamenalo i významný nárůst rizika povodní při silnějších deštích. Proto jako podmínku výstavby navrhujeme zřízení suchých poldrů na Přišimaském

a Škvoreckém potoce, kam by byly přívalové srážky ze zpevněných ploch převedeny dešťovou kanalizací.

Navrhujeme vybudování pásu zeleného prstence kolem města, který bude zároveň působit i jako izolace budoucího obchvatu. Město se tím stane atraktivnějším a také to bude mít pozitivní vliv na životní prostředí nové zástavby v Úvalech. Město by se mělo snažit, aby ten pás byl co nejširší. Nakonec na tom nemusí prodělat ani developéři. Mohou na pozemcích vydělat, když získají bohatší klientelu, protože díky atraktivnosti prostředí bude území dobrou adresou.

Jedním z argumentů pro růst města je, že se pak stane snadněji obcí s rozšířenou působností a hlavně, že nebude noclehárnou Prahy.

To je argument mylný. Podle mého názoru Úvaly budou vždy noclehárnou Prahy, na to jí jsou příliš blízko a atrakční síla Prahy je vysoká – vždy bude většina lidí jezdit do práce do Prahy. V Úvalech a okolí nenajdou dostatek pracovních příležitostí zejména kvalifikovaní lidé. Takže spíše jde o to, jak kvalitní noclehárnou budete, jestli se z Úval stane dobrá adresa nebo další běžný satelit. Zatím se můžete pořád ještě vydat oběma směry. Pokud ovšem bude předpokládaná zástavba rozvojových ploch pokračovat podobným způsobem jako současná výstavba na Slovanech, tak to podle mého názoru k dobré adrese nepovede.

Pokud jde o to být obcí s rozšířenou působností, tak s ohledem na růst okolních obcí není nutno, aby ten nárůst obstarávaly Úvaly. Nefixujeme se na nějaké číslo počtu obyvatel, je lepší si říct, jaký bude mít město charakter, kde jsou jeho hranice – to je, oč tu běží. Stanovovat nějaká čísla je hra na přesná čísla s nepřesnými podklady.

Nárůst počtu obyvatel ale přeci není jen negativní zprávou, nebo ne?

Ale jistě, městu přibudou noví, často vzdělaní obyvatelé. Spolu s nimi přijdou i pozitivní aktivity - sportoviště, restaurace, provozování volnočasových aktivit, které se třeba doposud v Úvalech nedařilo vytvořit. Ale negativa tak rozsáhlého růstu mohou převážit. Je třeba nalézt optimální hranici.

Jedním z návrhů, které obsahuje Váš dokument strategického rozvojového plánu, je i výstavba nového centra města. Já si nejsem úplně jist, jestli stávající náměstí Arnošta z Pardubic odepsat.

Plán druhého centra je spojen s rozsahem výstavby a představou funkcí, které by mělo město plnit v rámci širšího okolí. Staré centrum však rozhodně není třeba odepisovat. Já osobně si myslím, že se s náměstím něco udělat dá. Například uzavřít ho dostavbou školy, vystavět novou radnici a propojit jej pěší zónou z vnitřní strany k Multitecu. Ale jako všechno, je to o penězích. Nové náměstí, to je spíše dlouhodobá vize, navíc potřebná jen v případě masivní výstavby na jihovýchodě města.

Když Vás tak poslouchám, tak mi přijde, že s návrhem strategického rozvojového plánu nejste úplně srozuměn, přitom jste se na něm podílel, to je paradoxní.

Znovu opakuji, my jsme netvořili strategický rozvojový plán. My jsme pracovali se zadanou vizí a řekli jaké jsou podmínky její realizace, jak při ní využít možnosti území a jak naložit s jejími dopady.

A jak by to podle Vás tedy mělo vypadat, abyste se s ním mohl ztotožnit?

Asi bych použil model, jaký byl realizován v Příbrami nebo v Ústí nad Labem – nejdříve jsme diskutovali s radou a zastupitelstvem, pak byly přizváni místní podnikatelé, spolky a občané města, aby nám říkali své, třeba i nestrukturované představy, jak by podle nich mělo město vypadat. Podle toho jsme zpracovali různé scénáře, ze kterých se vybíralo.

Jaké by tedy bylo Vaše doporučení pro Úvaly?

Vrátit se o kolo zpět. A provést to podobně jako v Příbrami či v Ústí. To se osvědčilo. V této oblasti se spěchat nevyplácí a sázka je vysoká – budoucnost Vašeho města. Zpracovaná studie už k tomu i přes uvedená omezení hodně řekla. Ke skutečně realizovatelnému strategickému plánu je však vedle kvalitního zpracování a peněz potřeba výrazného většinového souhlasu a pocitu obyvatel, že se jde správným směrem. To je věc, ve které vám můžeme pomoci odborně, ale dobrá vůle domluvit se je na vás občanech.

Děkujeme za rozhovor

Petr Borecký
předseda sdružení Otevřené Úvaly

Petra Kyselová
členka sdružení Otevřené Úvaly

Ing. Ivan Dejmal (*1946)
Pochází z Ústí nad Labem. Vystudoval vysokou školu zemědělskou. Za komunistického režimu několikrát z politických důvodů vězněn. Do roku 1990 vykonával dělnická povolání. V letech 1991-1992 ministr životního prostředí. Jeden ze zakladatelů Spolku pro obnovu venkova. Od roku 1995 působí jako nezávislý projektant v oboru územního plánování a krajinářské tvorby. Spolupracuje s ateliérem ing. arch. Ivana Vavříka, zpracovatele návrhu strategického rozvojového plánu pro Úvaly.

Je předložený návrh strategického rozvojového plánu skutečně nejvhodnější varianta rozvoje Úval? Oficiální stanovisko sdružení Otevřené Úvaly

Úvodem bychom chtěli konstatovat, že považujeme za velmi pozitivní, že návrh Strategického rozvojového plánu (dále jen SRP) vůbec vznikl a existuje tak základ pro diskusi nad dalším směřováním rozvoje našeho města.

Je však otázkou, zda byl již v samém začátku zvolen správný postup při jeho vytváření. V podstatě se jedná o dokument vytvořený na základě úzké spolupráce starosty, místostarostky a zpracovatele. Stávajícím návrhem tak prostupuje neznalost místního prostředí. Existuje jistě více možností, jak takový dokument vytvořit, ale dle našeho názoru je vhodnější postup například Českého Brodu, kde SRP vzniká za široké spolupráce radnice, občanů, představitelů místních spolků a podnikatelů. Je nesporné, že dokument typu SRP by měl vyjadřovat výrazně většinovou vůli představitelů města (jak exekutivy, tak zastupitelstva) a měl by mít výraznou podporu mezi jeho obyvateli.

Závazná podoba SRPu, by měla být vytvořena s hlubokou znalostí města Úvaly, tudíž ve spolupráci s jeho obyvateli, spolky a podnikateli. Nadto by se mělo jednat o dokument, který je tvořen s horizontem přesahujícím jedno volební období tak, aby byla zachována aktuálnost při řešení problémů rozvoje našeho města.

Jak rozumíme předloženému SRPu

Předložený návrh SRPu, zpracovaný ateliérem ing. arch. Vavříka, je dle našeho názoru dokument značně nevyvážený. Obsahuje na jedné straně cenné postřehy, analýzy a návrhy (např. část věnovaná dopravní problematice), na straně druhé však ze známých statistických údajů vyvozuje zastaralé a nesprávné závěry (zejména demografická část a část věnovaná financím města), které však mají rozhodující dopad na vizi rozvoje města v dokumentu.

Dle našeho názoru, by měla být vize rozvoje města v SRP členěna do etap, aby se zajistil postupný a harmonický vývoj města. Předložený materiál podle vyjádření autorů i starosty pouze postihuje mezní variantu rozvoje.

Pokud se podíváme na to, jak rozumíme vyznění návrhu SRPu, tak nám vychází tyto **Základní body SRPu**

- 1) Úvaly budou stárnout. Aby se toto riziko omezilo, je třeba přilákat co nejvíce mladých obyvatel.
- 2) Úvaly potřebují perspektivu rozvoje. Pokud touto perspektivou nemá být připojení k Praze, pak je třeba, aby Úvaly získaly pozici místního centra (podobně jako Brandýs nad Labem nebo Český Brod) a rozrostly se na cca 10 000 obyvatel (SRP však v územním rozvoji předpokládá kapacitní rozvoj až na téměř 13 000 obyvatel).
- 3) Úvaly potřebují získat finance na svůj rozvoj, ty získají díky přílivu nových obyvatel (přerozdělování daní, získaná kupní síla obyvatelstva, vyvolané investice developer-ských firem a podnikatelských subjektů, příjmy z hracích automatů).
- 4) Úvaly by měly usilovat o vybudování nového centra v areálu cukrovaru.

Stanovisko k jednotlivým bodům SRPu

Demografický vývoj

Co uvádí SRP: Úvaly budou stárnout. Aby se toto riziko omezilo, je třeba přilákat co nejvíce mladých obyvatel.

Náš názor: Úvaly budou stárnout, o tom není za současného trendu pochyb. Ale stárnutí populace nepostihne jen naše město, ale je to problém v rámci celé České republiky, ba i všech vyspělých zemí světa. Je rozhodně mylný předpoklad, myslet si, že tím, že nyní v období příštích 10 let přilákáme tzv. mladou generaci, tak problém vyřešíme – tzn., že z Úval vznikne ostrůvek mládí v moři staroby. Toto řešení jen odsune problém na pozdější dobu. I noví obyvatelé zestárnou a s ohledem na to, že do nově stavěných objektů se nejčastěji stěhují lidé ve věku 30-35 let, zvýšil by se v Úvalech v případě současné realizace extenzivního růstu obyvatelstva kolem roku 2040 let skokově počet obyvatel v důchodovém věku.

V této souvislosti je třeba si uvědomit, že životní styl lidí se výrazně mění – dnešní padesátníci a šedesátníci žijí výrazně aktivněji než padesátníci a šedesátníci před rokem 1989 a samozřejmě zcela jinak tomu bude v budoucnu. Budou se tedy měnit i potřeby a priority budoucí společnosti. Nelze tedy apriori přenášet situaci a stav dnešních seniorů do doby, která je vzdálená více než 30 let. Ano, společnost bude zcela určitě starší, ale jsme si jisti, že to bude negativní jev?

Závěr: návrh na masivní příliv nových mladých obyvatel vychází z přehnaně negativních demografických očekávání a dle našeho názoru je chybný.

Mezní počet obyvatel Úval

Co uvádí SRP: Úvaly potřebují perspektivu rozvoje. Pokud touto perspektivou nemá být připojení k Praze, pak je třeba, aby Úvaly získaly pozici místního centra (podobně jako

Brandýs nad Labem nebo Český Brod) a rozrostly se na cca 10 000 obyvatel (SRP však v územním rozvoji předpokládá kapacitní rozvoj až na téměř 13 000 obyvatel).

Náš názor: návrh, aby se Úvaly staly skokovým nárůstem obyvatel centrem regionu (například formátu Brandýsa nad Labem), je podle našeho názoru přehnaný. Je totiž nutné si uvědomit několik souvislostí:

- 1) Města Brandýs nad Labem nebo Český Brod se centry svých regionů staly plynulým historickým vývojem. Úvaly nedokázaly dosáhnout velikosti a významu zmíněných měst po stopadesátiletém vývoji, kdy se dostaly z područí panství s umělým centrem ve Škvorci. Město by muselo vynaložit nesmírné investice pro překročení této vývojové propasti, samotný skokový nárůst obyvatelstva by nestačil. Z autorů SRPu v tomto čiši centralistický přístup, kdy se má vytvořit „středisková obec“. Je to však správný přístup? Existuje přeci množství měst a obcí, které nejsou obcí III. stupně a přesto jsou úspěšné!
- 2) Předpokládaný nárůst obyvatel bude skokový, což zcela zásadně změní charakter našeho města, kde každý každého zná. Noví obyvatelé budou tvořit možná i více než 50% obyvatel města, přičemž si přinesou své návyky, kulturu a sociální postavení. Takové množství obyvatel nebude město schopno sociálně absorbovat, což ve svém důsledku povede k posílení „satelitního“ charakteru obce. Vznikne prstenec nových okrajových čtvrtí, které se v zásadě nezajímají o to, co se děje ve městě, pokud se jich to přímo netýká.
- 3) Růst města přinese jeho extenzivní vstup do krajiny – a město tak přijde o to, co doposud ve svém okolí má – rychlý a plynulý vstup do volné krajiny. Je totiž potřeba si uvědomit, že z druhé strany se budou Úvalům přibližovat sousední obce – Škvorec, Dobročovice, Jirny atd. Vznikne tak v podstatě souvislý pás zástavby na východním okraji Prahy, protnutý přeložkami I/12 a II/101. Příklad tohoto můžeme vidět v pásu Hrnčíře – Vestec – Jesenice – Zdiměřice. Chceme něco takového? Je jasné, že Úvaly nebudou nikdy Klánovicemi, ale mají se stát další Jesenicí, Vestcem...?
- 4) Růst města na hranici 10-13 tisíc obyvatel přinese výrazný růst lokální automobilové dopravy a přitáhne pochopitelně dopravu i z okolních obcí. V tomto ohledu nelze než souhlasit s dopravní částí SRPu. Nárůst dopravy nejvíce postihne stávající obyvatele Slovan, Radlické čtvrti, centra Úval a obyvatel žijících kolem Pražské a Jiráskovy ulice. Lze tedy odhadnout, že oproti současnému stavu dojde k nárůstu dopravního zatížení místních komunikací cca 2,5x.
- 5) Další argument může být napadnut jako demagogický, nicméně vychází z reálné a empiricky potvrzené zkušenosti – s rostoucím počtem obyvatel a tedy i anonymitou roste úroveň kriminality.

Přesto však myšlenku, že by se Úvaly mohly v budoucnosti stát obcí s rozšířenou působností, zcela nezavrhneme. Tento cíl by se však měl podporovat, nikoli prostřednictvím navrhovaného výrazného nárůstu počtu obyvatel Úval, ale vytvořením infrastrukturálního zázemí pro plánovaný spádový obvod

Úval tak, aby rostl počet obyvatel v obcích tohoto spádového obvodu vyváženě s mírnějším růstem počtu obyvatel samotných Úval.

Závěr: Růst města na hranici 10-13 tisíc obyvatel nepovažujeme za přiměřený. Dle našeho názoru je optimální hranice 7 – 7,5 tisíce obyvatel tak, jak předpokládaly původní záměry z roku 1993. Tato hranice umožní dále rozvíjet naše město a zároveň zachová městu stávající charakter.

Finance

Co uvádí SRP: Úvaly potřebují získat finance na svůj rozvoj, ty získají díky přílivu nových obyvatel (přerozdělování daní, získaná kupní síla obyvatelstva, vyvolané investice developerů firem a podnikatelských subjektů, příjmy z hracích automatů).

Náš názor: v tomto bodě bohužel musíme oponovat autorům SRPu:

1) Jedním z hledisek, proč chtějí autoři zvyšovat počet obyvatel Úval, jsou podmínky rozpočtového určení daní (RUD). RUD však bylo za minulé vlády už jednou změněno a není jisté, že v budoucnu budou daňové příjmy obce tak závislé na počtu obyvatel, jako dnes. Ostatně Svaz měst a obcí ČR již o změně jedná. Je tedy možné na tom stavět budoucí rozvoj obce? Nadto, podle zkušeností obcí v blízkosti Prahy, si lidé své nové bydliště nepřihlašují za trvalé. Kapacita zastavby by tak musela výrazně přesáhnout potřebný limit počtu obyvatel.

2) V návrhu SRPu je uváděn očekávaný roční nárůst příjmů obce o cca 2,5 mil. Kč. ze správních poplatků a daně z nemovitostí a 7-8 milionů Kč. z toho, že se Úvaly posunou do výhodnější kategorie obcí. Není však vůbec uváděn očekávaný nárůst nákladů související s masivním růstem obce, což je základním pravidlem při každém plánování (údržba komunikací, zajištění veřejné dopravy, odpadové hospodářství, provoz a údržba veřejného osvětlení atd.)

3) Autoři SRPu předpokládají, že jedním ze zdrojů financí budou rostoucí příjmy z hracích automatů. Ale v posledních dvou letech se trend přesunuje k videoloterijním terminálům, ze kterých obce žádné příjmy nemají. Počet výherních automatů ve městě je nadto přímo úměrný míře kriminality, gamblerství a dalších doprovodných negativních jevů. Dle našeho názoru je naopak žádoucí výherní automaty ve městě omezovat!

Závěr: Odhad finančních dopadů růstu města je dle našeho názoru založený na okolnostech, které město z velké části nemůže ovlivnit, prakticky chybí odhad nákladů růstu – což bude mít dopad na běžné hospodaření města v budoucnu.

Nové centrum města

Co uvádí SRP: Úvaly by měly usilovat o vybudování nového centra v areálu bývalého cukrovaru

Náš názor: s autory SRPu se shodujeme v tom, že stávající podoba náměstí Arnošta z Pardubic roli městského centra důstojně neplní. Nápad s využitím areálu bývalého cukrovaru jako nového centra města považujeme za zajímavý a vhodný pro další diskusi v případě, že by byl skutečně přijat záměr na rozšíření Úval na 10-13 tisíc obyvatel. Budeme-li se však držet měřítek rozvoje kolem 7-7,5 tisíce obyvatel, považujeme za účelnější rozvinout myšlenku úpravy stávajícího náměstí – dostavba nové radnice v č.p. 95 a navazujících budov, propojení s areálem Multitecu, dostavba školy, využití doposud v podstatě ladem ležící plochy pod kostelem v návaznosti na výstavbu sportovní haly Sokola.

Návrh předkládá z urbanistického hlediska vyhovující umístění těžiště, a tedy i centra do areálu bývalého cukrovaru, ale v podstatě neřeší možnosti propojení historického centra s centrem novým.

Závěr: Budování nového centra města je dle našeho názoru do značné míry závislé na budoucí podobě města, preferujeme vhodnou úpravu náměstí Arnošta z Pardubic a přilehlých lokalit. Předložený návrh SRPu v konečném důsledku povede k degradaci prostoru kolem náměstí Arnošta z Pardubic.

Transformační a rozvojové plochy

S ohledem na budoucí umístění přeložky doporučujeme plánovanou plochu R2 zmenšit o část, která se navrhuje jiho-východně na vnější straně přeložky směrem ke Škvorci.

Důvody:

- v celém SRPu se píše, že je třeba město integrovat tak, aby bylo propojeno a nevytvářely se „satelitní“ městečka,
- cílem SRPu je, aby obyvatelé města měli docházkovou vzdálenost k příměstské zeleni
- předložený návrh je typickým příkladem tzv. urban sprawlu neboli nekontrolovaného rozlézání města do volné krajiny

R4 - navrhovanou rozvojovou plochu zmenšit tak, aby odpovídala požadavku na zřízení nového biokoridoru propojujícího Klánovický les s Výmolou (po vnitřním okraji kružnice okruhu širšího centra města).

V případě, že v rozvojových oblastech R1 a R2 budou navrhovány skladové a logistické areály a nerušící výroba, pak tyto investice jednoznačně omezit na dobu až po vybudování plánované přeložky. V opačném případě by došlo k neúměrné dopravní zátěži stávajících ulic a silnic v jižní části města.

Umístění biokoridorů

Předložený návrh SRPu dle nás vykazuje nedostatky také v oblasti týkající se rekreačního zázemí města. Jen pro příklad, jak už bylo zmíněno v rozhovoru s Ing. Ivanem Dejmalem, z krajních částí města by v případě realizace SRPu byla dochozí vzdálenosti do Klánovického lesa cca 40 minut.

Proto v případě realizace navrženého SRPu doporučujeme ponechat vedení osy nadregionálního biokoridoru oblastí v Zálesí tak, aby propojoval Klánovický les s potokem Výmola přibližně v oblasti Hodova. Naopak zlepšit funkčnost tohoto biokoridoru, např. vytvořením příměstského parku.

Dále doporučujeme vytvořit nový biokoridor, který by se od toku Výmoly odklonil v oblasti Škvorecké obory a vedl po vnějším okruhu plánované přeložky minimálně v šíři 20 m přes Škvorecký potok, kolem plánované mimoúrovňové křižovatky a v oblasti Vinice se napojil na zeleň vedoucí kolem toku Výmoly. **Těmito 2 lokálními biokoridory dojde ke kvalitnímu propojení územního systému ekologické stability (ÚSES) a vytvoří se tím přirozená zelená hranice (podél celých Úval) navazující na kružnici, která vymezuje okruh širšího centra města (dle mapy SRPu).** V těchto lokálních biokoridorech je vhodné plánovat a vést turistickou stezku a cyklostezku, popř. hipostezku.

Výhody biokoridoru:

- propojení stávajících zelených ploch s novými – zvýšení ekologické stability
- propojení stávajících i plánovaných stezek – zvýšení rekreační atraktivity
- uzavření Úval do přirozené zelené hranice – zvýšení atraktivnosti města pro stávající i nové obyvatele (dostupnost zeleně).

Doprava: obvodový silniční kordon

Za naprostý omyl považujeme vedení severního obchvatu Úval trasou rozdělující čtvrti U Horoušánek. Proto jednoznačně podporujeme úsilí obyvatel čtvrti U Horoušánek o přehodnocení trasy plánované obchvatové komunikace II/101 tak, aby nedošlo k oddělení a otržení této čtvrti od zbytku města. SRP by měl toto stanovisko obsahovat, a zavázat tak vedení města k jasné pozici při vyjednávání s investory obchvatu.

Co se týká silničního obchvatu jako takového, zastáváme názor, že tento kordon musí být plánován a realizován tak, aby umožnil v bodech, kde se protíná s navrhovanými nebo stávajícími biokoridory, průchod volně žijících živočichů a dále bezpečný mimoúrovňový přechod plánovaných stezek v rámci těchto biokoridorů (tzn. abychom s kolem neběhali po čtyřproudovce).

Dále navrhujeme mezi cyklostezky doplnit i okružní trasu vedoucí v rámci navrhovaného lokálního biokoridoru propojující regionální cyklostezky. Současně považujeme za optimální, aby byla navržena alespoň jedna hipostezka, která propojí úvalský areál pro chov koní s jezdeckými centry v přilehlých obcích.

Co v předloženém návrhu SRP úplně chybí

Stanovení priorit a odpovídající časový horizont

Tím, že SRP předkládá maximalistickou variantu a rozvíjí dalekosáhlé plány (nové centrum, propojení náměstí a cukrovary, rozvoj směrem k obchvatu) bez jakékoli etapizace a stanovení priorit a postupů, nemůže být běžnému občanovi jasné, co je reálný cíl a co jen zbožné přání a vidina architektů-urbanistů. Některé jejich záměry a prostorová řešení úplně pomíjejí realitu ve vlastnictví pozemků a komunikací, vůbec neřeší skutečné možnosti realizace a naprosto se nezabývají náklady, s tím spojenými (např. na výkup pozemků na veřejná prostranství a transformované plochy).

Řešení kapacity školských zařízení

Předkládaný návrh SRPu řeší zvětšení kapacity základní školy a dokonce podle autorů bude třeba při takovém nárůstu obyvatel budovat i střední školu. Předpokládá, že do Úval se budou stěhovat hlavně mladí lidé, kteří však budou mít jistě i děti mladší, tzn. v předškolním věku. Vznik nového předškolního zařízení však v návrhu zcela postrádáme. Obzvláště naléhavý se zdá tento problém, když si uvědomíme, že už dnes (kdy ještě nejsou zcela obydleny Nové Slovaný) je kapacita školek naprosto nedostačující.

SRP dále konstatuje, že nebude dostačovat ani kapacita Městského domu dětí a mládeže, ale nepřichází s žádným návrhem, jak tuto situaci řešit.

Strategie rozvoje kultury, sportu a zájmových aktivit

Při plánovaném růstu počtu obyvatel bude jednoznačně nutné vybudovat i podstatně rozsáhlejší kulturní a sportovní zázemí ve městě. Na to by se také měl zaměřit i SRP a vytvořit rezervní plochy pro tyto účely. Jaké jsou možné náměty:

- vybudování městského kulturního zařízení pro činnost zájmových kroužků, klubů, pořádání kulturních akcí, plešů, seminářů apod.
- podpořit vybudování víceúčelové sportovní haly pro potřeby sportovních klubů, školy i veřejnosti.
- rekonstruovat stávající škvárové hřiště pod školou.
- vybudovat místo pro neorganizované setkávání mládeže (která se dnes s oblibou schází na nákladové rampě pošty nebo pod přístřešky v jejím okolí). Zde se nabízí podpora projektu reaktivace lomu, jako dílčího projektu vhodné úpravy centra.

Návrh SRPu úplně opomíjí nevyužitou oblast pod kostelem, sokolovnou, podél Výmoly od lomu k Prokúpkovu rybníku. Celý Masarykův háj a Bendlova stezka se přímo nabízí k vybudování městského parku s lavičkami, mostky přes Výmolu a herními prvky pro nejmenší děti.

Oblast pod kostelem a sokolovnou je dobře přístupná z centra a poskytuje ideální prostor k sportovnímu a oddychovému zázemí města. Určitě by se zde v souvislosti s plánovanou výstavbou sportovní haly našla možnost na vybudování parkovacích ploch, které podle autorů chybí na náměstí. Přitom náměstí je odsud v dochozí vzdálenosti (ulicí Tyršovou nebo okolo kostela a školy).

Ochrana a využití osobitých přírodních a kulturních památek Úval

Ač se v SRPu uvádí, že se Úvaly mají stát místem oddechu a klidu nejen pro stávající občany, ale i nově příchozí a v neposlední řadě i turisty vyhledávanou lokalitou, byly zcela opomenuty některé oblasti, které se pro tento účel přímo nabízejí. Tyto oblasti a historické památky v nich se nacházející, vytvářejí osobitý prvek města a je třeba dbát o jejich ochranu. Jedná se například o:

- oblast Škvorecké obory (Králičiny), která má být již v dohledné době vyhlášena přírodním parkem. Autoři SRPu zahrnuli oboru do rámce celého Klánovického lesa, a nerespektovali tak její kvality, odlišnosti, kulturní a archeologické památky v ní se nacházející.
- větší pozornost si zaslouží i rekreační využití Vinice a okolí, nejen v návaznosti na plánovanou rozvojovou plochu RG
- příhodným místem pro rekreaci je jistě i soustava rybníků začínající na jihu dotčeného území rybníkem Horním, Dolním, dále Fabrákem (popř. o něco dál ležícím Kalákem), Mlýnským rybníkem a bývalým Hodovským

V SRPu dále nalezneme návrhy tras pro pěší i cykloturistiku, které však byly vytyčeny bez znalosti místního prostředí a bez spolupráce se spolky a organizacemi, které vše mají ve své náplni (Pošembeří, o.p.s., Klub přátel historie a přírody Úval a okolí, o.s.).

Významným kritériem, které může určovat umístění těchto tras, je lokalizace kulturních památek města a okolí, kterým v SRPu nebyla věnována téměř žádná pozornost. V dokumentu se proto neobjevila zmínka o jejich nutné rehabilitaci a začlenění do naučných stezek. Kulturně historický vývoj krajiny se může stát i inspirací při stanovování nových rozvojových ploch (např. rozvojová plocha Hostín, Hodov apod.)

Dalším významným kritériem, které zvyšuje turistickou atraktivitu prostředí, je i poměr zastavěného území k volné krajině. Pokud by se realizovala varianta se zastavěním velké části plánovaných rozvojových ploch, rekreační atraktivita prostředí by se významně snížila, protože by se Úvaly de facto začlenily do souvislého pásu zástavby, která se k nám bude přibližovat i z okolních obcí (Škvorec, Nové Jirny apod.)

Podpora složek integrovaného záchranného systému

Téma ochrany zdraví a majetku obyvatel si v dokumentu své místo nenašlo, ačkoli je předpokladem pro zdravý rozvoj města také akceschopný integrovaný záchranný systém.

Pokud se bude počet obyvatel blížit k meznímu stavu uvedenému v SRPu, stávající lékařská péče a kapacita polikliniky se stane naprosto nedostačující. Taktéž možnost dojezdu

záchranné zdravotní služby se bude vlivem zvýšené dopravní zátěže prodlužovat.

Město může zásadně ovlivnit výzbroj místní jednotky hasičského sboru, jelikož její stávající výjezdová technika je ve vlastnictví města. Výjezdová jednotka SDH Úvaly disponuje jen zastaralou a poruchovou technikou. Při růstu počtu obyvatelstva a zastavěné plochy se bude akceschopnost jednotky se stávající technikou neustále snižovat a město bude závislejší na pomoci hasičského záchranného sboru Český Brod, který má ale pozdější dojezd, a majetek a zdraví občanů města tak bude vystaven stále většímu nebezpečí. Je proto žádoucí co nejdříve obměnit stávající věcné prostředky, vybavení a techniku požární ochrany. Se vzrůstající hustotou dopravy v Úvalech a okolí vzrůstá úměrně i počet dopravních nehod. Jednotka SDH Úvaly nedisponuje rychlým zásahovým vozidlem, které má vhodné vybavení pro tento druh výjezdové události. Tato skutečnost se musí do budoucna změnit, nejpozději do dokončení stavby přeložky silnice I/12.

Nárůst obyvatel také zvýší nároky na práci policejního oddělení v Úvalech. Úměrně s nárůstem počtu obyvatel bude narůstat kriminalita ve městě, hustší doprava přinese více dopravních přestupků, nehod apod. To vše bude vyvolávat potřebu na zvýšení personálního obsazení Obvodního oddělení Úvaly, jeho materiálního zázemí a techniky. I toto je třeba vzít v úvahu, ač vedení města nemá na práci místní policie přímý vliv.

Odpadové hospodářství a zajištění čistoty města

Důležité pro život města a hlavně jeho čistotu je, jak má zajištěno své odpadové hospodářství. Návrh SRPu se kromě konstatování, že je třeba odklidit skládku u silnice směrem na Přišimasy a pod hrází Hodovského rybníka, této problematice hlouběji nevěnuje. Nevíme proto, zda mají skládky v okolí dostatečné rezervy, aby dokázaly pojmout odpad z plánované zástavby, nebo jakým jiným způsobem se bude likvidace nového odpadu řešit.

Nevíme, zda budou VPS (Veřejně prospěšné služby) při současném počtu pracovníků a stavu techniky schopny zajišťovat svoz odpadu z odpadkových košů, které patrně vzniknou na veřejných prostranstvích v nové zástavbě, zda budou schopny udržovat veřejnou zeleň v těchto lokalitách, v zimě odklízet sněh, opravovat pouliční osvětlení a plnit mnohé další úkoly, které výrazným způsobem přispívají k čistotě a vzhledu města.

Vazba na dotační tituly EU

V návrhu strategického rozvojového plánu zcela chybí jakákoli vazba na jednotlivé operační programy fondů EU. Je to zřejmě tím, že autoři SRPu s touto agendou nemají zkušenost, dle našeho názoru jde však o opomenutí dosti zásadní (stačí srovnat rozvojové plány např. Brandýsa nad Labem nebo Českého Brodu). Očekávání, které prezentuje vedení města, že většinu nákladů spojených s rozvojem města zaplatí soukromí investoři z nově navrhovaných lokalit k zástavbě, zavání naivitou.

Rekapitulace

Cílem tohoto stanoviska nebylo dát vyčerpávající odpověď na každou část předloženého návrhu SRPu, soustředili jsme se jen na nejzávažnější body. Jsme přesvědčeni, že zpracovatelé SRPu z atelieru ing. arch. Vavříka jsou erudovaní odborníci, výstup jejich práce je však poznamenán nedostatečnou znalostí místního prostředí, limitem finančních prostředků a zadáním, které se z návrhu SRPu projevuje.

Dle našeho názoru návrh SRPu přináší určité cenné poznatky z hlediska okamžité analýzy problémů a uvědomění si situace, ve které naše město je.

Pokud se však týká návrhů na rozvoj města v budoucnosti, směřuje směrem, který znamená ztrátu současného charakteru našeho města, zabírá další cennou půdu v krajině a dává zelenou výstavbě tzv. satelitních městeček.

Proto navrhujeme realizovat mnohem širší a delší diskusi k tomuto návrhu SRP, jeho vrácení do komisí rady města a projednání se spolky a organizacemi ve městě a následně vypracování aktualizované verze první revize SRP (se zapracovanými připomínkami). Teprve tuto verzi předložit ke schválení zastupitelstvu.

Tento materiál je kolektivním dílem členů sdružení Otevřené Úvaly

Poznámka pod čarou:

To, že další bezhlavé zastavování volné krajiny není ta nejlepší cesta rozvoje našich měst, reflektuje i nový stavební zákon. Ten totiž ve svém § 18 odst. 4 jasně říká, že „...Územní plán ...chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území...“ a dále ještě vyšší ochranu zemědělského půdního fondu zabezpečuje v § 55 odst.3, kde se stanoví, že „...další zastavitelné plochy lze změnou územního plánu vymezit pouze na základě prokázání nemožnosti využít již vymezené zastavitelné plochy a potřeby vymezení nových zastavitelných ploch“. Bohužel na územní plány projednávané ještě dle starého stavebního zákona se ustanovení § 55 nevztahuje, proto je jasné, proč se velmi rychle musely změny schválit ještě před nabytím účinnosti stavebního zákona nového.

Ještě k tématu SRP

Chtěl bych reagovat na článek pana starosty v posledním čísle Života Úval, který je odpovědí na příspěvek našeho zastupitele Milana Švejnohy „Dvě vize pro město“. Tento článek MUDr. Šťastného je zkušeně napsán tak, že by neznalý čtenář, který průběžně nesleduje dění okolo SRPu, nabyl dojmu, že pan Švejnoha je naprostý ignorant a jako člen našeho sdružení opět pouze planě kritizuje. Naše kritika se ale zakládá na osobních zkušenostech a ověřených informacích.

O pozadí vzniku SRPu a o vlivu investorů na jeho podobu se dočtete v rozhovoru s panem Ing. Ivanem Dejmalem. Já bych se rád zastavil u průběhu výběru zpracovatele SRPu. Ano, je pravdou, že výběrové řízení administrativně proběhlo podle zákona o veřejných zakázkách, ale fakticky byl výběr zpracovatele docela zvláštní.

Nabídka autora současného návrhu nebyla vybrána jako nejlepší, ale jako jediná mohla být přijata. Ostatní dvě nabídky nesplnily administrativní podmínky zadání. Jako člen výběrové komise jsem na tuto skutečnost poukázal a vznesl jsem námitku proti výběru tohoto jediného zpracovatele. Požadoval jsem, aby nabídku vyhodnotila komise k této problematice ustanovená, tedy Komise pro Strategický plán, a to ještě před schválením výběru zpracovatele Radou města. Tato námitka byla zaznamenána, ale nebyla vedením města akceptována. Komise pro Strategický plán se vůbec nad vybranou nabídkou nesešla.

Také moje další námitka, že doba mezi výběrovým řízením, podepsáním smlouvy a termínem odevzdání díla je nesmyslně krátká (1 měsíc!), a nemůže tedy zaručit kvalitní výsledek, byla smetena se stolu. Teď už vím proč: pan architekt Vavřík na jedné z diskuzí veřejně přiznal, že na návrhu SRPu pracoval již několik měsíců. Takže se zcela evidentně vnucuje myšlenka, že celé výběrové řízení mělo již předem jasného vítěze a jednalo se jen o úřední divadlo k naplnění litery zákona.

Původně jsem se nechtěl o těchto skutečnostech šířit a celou věc rozmazávat, protože zpracování SRPu považuji za velmi prospěšnou věc a v návrhu zpracovaném kolektivem Ing. arch. Vavříka, je mnoho pozitivních myšlenek, ale článek pana starosty mě k tomu vysloveně vyzval. Jestli mi totiž něco doopravdy vadí, tak je to lež a pokrytectví.

Michal Breda

zastupitel za sdružení Otevřené Úvaly

Vážení obyvatelé Úval,

věříme, že si uvědomujete, o jak závažné věci se v současné době rozhoduje – o podobě našeho města a kvalitě našeho života na několik desetiletí dopředu. Věříme, že Vám toto není lhostejné a řeknete svůj názor zastupitelům, které jste v minulých volbách volili. Váš názor pochopitelně může být souhlasný s návrhem předloženého SRPu, ale i nesouhlasný. Je však důležité, aby jej Vaši zastupitelé znali, až se budou rozhodovat, jestli navržený SRP přijmou nebo nepřijmou.

Nyní máte možnost sdělit, jak si představujete, že by mělo v budoucnu vypadat okolí Vašich domovů a jak by mělo vypadat město, ve kterém budete žít a ve kterém budou vyrůstat i Vaše děti.

Členové sdružení Otevřené Úvaly

Existuje alternativa pro rozvoj Úval?

Jak už jsme uvedli na jiném místě našeho časopisu, v našem stanovisku, máme k SRPu předloženému radnicí, poměrně zásadní výhrady a považovali bychom za chybu, kdyby byl přijat v podobě, v jaké byl navržen.

Existuje ale k tomuto návrhu alternativa? Podle našeho názoru ano. Tou alternativou je postupný, nikoli skokový rozvoj našeho města s jasným důrazem na zachování přírodního rázu okolí a zvyšování podílu zeleně na městské zástavbě.

Hned úvodem raději předejděme eventuální námitce, že jsme proti jakékoli nové výstavbě ve městě. Není to tak. Úvaly se rozvíjet potřebují a dle našeho názoru nová výstavba může pomoci scelit doposud odtržené čtvrti našeho města a zaplnit případné proluky (Radlická čtvrt, Výpustek, V setých). Toto není příklad nově navrhované výstavby v lokalitě Hostín – ta naopak tento negativní jev – určitou roztahanost Úval – ještě zdůrazňuje.

Takže, jaký je náš názor na budoucí rozvoj Úval a jak bychom ho navrhovali směřovat my? Naším cílem je, aby se Úvaly z dlouhodobého hlediska prezentovaly jako lokalita, o které se dá říci, že je to tzv. **dobrá adresa**. To znamená, že naše město bude muset splňovat následující parametry:

- 1) Příjemné životní prostředí s dobrou dostupností do volné přírody (krajina, městské veřejné prostory, okolí našich domů)
- 2) Fungující městské služby (školy, školky, sociální služby, komunální služby, kultura atd.)
- 3) Vysoká úroveň osobní bezpečnosti (neboli nízká úroveň kriminality, ale také například vysoká bezpečnost chodců ve veřejném prostoru)
- 4) Přijatelná úroveň intenzity dopravy a zároveň fungující veřejné dopravy
- 5) Rozumná velikost města

V souvislosti s bodem 5, jsou zajímavé výsledky studie provedené Socioekonomickým ústavem Akademie věd, která se zabývala vztahem mezi velikostí obce, kde lidé žijí, a jejich vztahem k obci a k úrovni kvality života vůbec. Tato studie má zajímavý a zejména pro Úvaly důležitý závěr: **Nadpoloviční většina osob žijících ve městech s více než 10.000 obyvateli, kteří své bydlení nepovažují za ideální, by chtěla bydlet v menším městě. Platí, že s rostoucí velikostí obce (měřeno počtem obyvatel) lidé stále méně ztotožňují své současné bydlení s bydlením ideálním.**

Jakou bychom navrhovali pro Úvaly cestu k dobré adrese?

Představme si to na následujících oblastech:

1. Nová výstavba
2. Revitalizace stávajících území
3. Regenerace městského centra

Nová výstavba

Nová výstavba v Úvalech by měla být směřována tak, aby pokud možno scelovala úvalskou zástavbu. Podíváte-li se na obrázek uvedený níže, je zřejmé, že navrhujeme novou výstavbu směřovat do těchto lokalit:

- A. Prostor mezi Radlickou čtvrtí a Slovany (celkem k dispozici cca 180 000 m²). V této lokalitě by měla být rovněž vybudována nová školka.
- B. Výpustek (celkem k dispozici cca 45 000 m²)
- C. Dostavba na okraji Radlické čtvrti (celkem 22 000 m²)
- D. Zóna nerušící výroby a služeb podél silnice 12 k areálu stavebnin firmy Krutský s.r.o. (celkem cca 50 000 m²)
- E. Dostavba v oblasti Setých (nyní navážka PT servisu)
- F. Dostavba veřejně prospěšného zařízení (např. střední škola) na městských pozemcích pod Vinicí
- G. Dostavba proluk ve městě

Mapa území navrhovaných k zástavbě

Výše uvedené plochy poskytují rozvojovou plochu o rozsahu cca 290 000 m² pro bytovou výstavbu a cca 70 000 m² pro výstavbu komerční a veřejně prospěšnou. Stanovíme-li si jako cíl poměr zastavěné a veřejné plochy v poměru 40% zástavba : 60% veřejné prostory a přepočteme-li tento rozsah na obyvatele, dojdeme k číslu cca 1 300 nových obyvatel. V současnosti žije v Úvalech, včetně nepřihlášených občanů, kolem 5 600 obyvatel. Cílový počet obyvatel Úval, pokud započítáme i novou výstavbu, která se právě končí na Slovanech

(Čechoslávie, Byty Slovany) by se v takovém případě pohyboval kolem intervalu 7 000 obyvatel.

Toto je počet, který znamená nárůst počtu obyvatel o 35% v průběhu příštích cca 8 let. Dle našeho názoru toto řešení poskytuje dostatečnou rozvojovou plochu pro zájemce o bydlení v Úvalech a zároveň zachovává městu kompaktní charakter města menší velikosti.

Navrhované řešení zároveň přináší novým obyvatelům výhodu dochozí vzdálenosti nádraží, Klánovického lesa a Škvorecké obory, umožní pak zároveň využití rekreačního potenciálu Vinice a úvalských rybníků.

Společně s očekávaným nárůstem obyvatel okolních obcí (Škvorec, Horoušanky, Dobročovice, Květnice, Jirny atd.) by region Úvalska mohl dosáhnout počtu cca 26 000 obyvatel a Úvaly by se tak mohly stát samostatným správním obvodem a usilovat o statut obce s rozšířenou působností.

Revitalizace stávajících území

V Úvalech je poměrně velké množství potenciálně krásných ploch přírodního charakteru, jejichž revitalizace by výrazně zvýšila kvalitu životního prostředí v Úvalech. Jedná se zejména o:

A. Areál Vinice

V tomto území by se jednalo především o revitalizaci stávajícího lesoparku a nové vytvoření chodníků a odpočinkových a herních míst. Na vrcholku Vinice předpokládáme ve spolupráci s operátory T-mobile, Vodafone a Telefonica O2 výstavbu dřevěné rozhledny. Lokalita Vinice by navazovala přímo na plochu B – areál pod kostelem.

B. Plocha od Tyršovy ulice ke škvárovému hřišti pod kostelem v návaznosti na Vinici

Jde o doposud řádně nevyužitý prostor v samém centru města (v současné době se zde pořádá Ovalskej bigbeat, poutě atd.). Dle našich návrhů by měla být tato plocha přeměněna na městský sportovně odpočinkový park. S ohledem na skutečnost, že velká část dotčeného území leží v záplavové zóně Výmoly, musí se tomuto charakteru přizpůsobit areál parku – rozptýlená zeleň, lavičky, jednoduchá sportoviště a letní občerstvení. Celý park by měl mít dvě vyústění – jedno přímo do areálu Vinice, druhé okolo nově plánované sportovní haly TJ Sokol a dalších sportovišť do Tyršovy ulice. Pokud se týká o pokračování parku podél Výmoly, přímo se nabízí vybudování turistické cesty a cyklostezky kolem Prokúpkova mlýna dále k městskému koupališti a z něj dál směrem k bývalému Hodovskému rybníku.

C. Prostor bývalého lomu naproti Multitecu

Projekt revitalizace bývalého lomu již naše sdružení veřejnosti představilo na svých webových stránkách a již jeho záměr schválilo na svém zasedání dne 21.6.2007 úvalské zastupitelstvo. Takže jen ve zkratce, jde o proměnu místa, kde se doposud nachází skládka posypového materiálu VPS a odpad všeho druhu ve sportoviště a místo oddechu nejen pro náctileté.

Návrh řešení revitalizace lomu
- více obrázků najdete na www.otevreneuvaly.cz

D. Bývalý Hodovský rybník

Hodovský rybník uzavíral úvalskou rybniční soustavu, dnes je bohužel v tomto prostoru skládka. Podle našich informací zvažuje vlastník pozemku v této lokalitě, že by rybník obnovil. Považujeme toto za velmi prospěšný záměr, ať již z hlediska budoucího vyústění turistické stezky z Úval podél Vinice, tak z hlediska krajiny tvorby a zadržování vody v krajině.

E. Areál Králičiny a Škvorecké obory

Areál Králičiny a Škvorecké obory je bohužel opomíjeným přírodním celkem na jihozápadě Úval. Naším cílem je vybudovat v této lokalitě síť stezek (včetně naučné stezky) tak, aby se Králičina stala dostupnější široké veřejnosti a odlehčilo se přetíženému Klánovickému lesu.

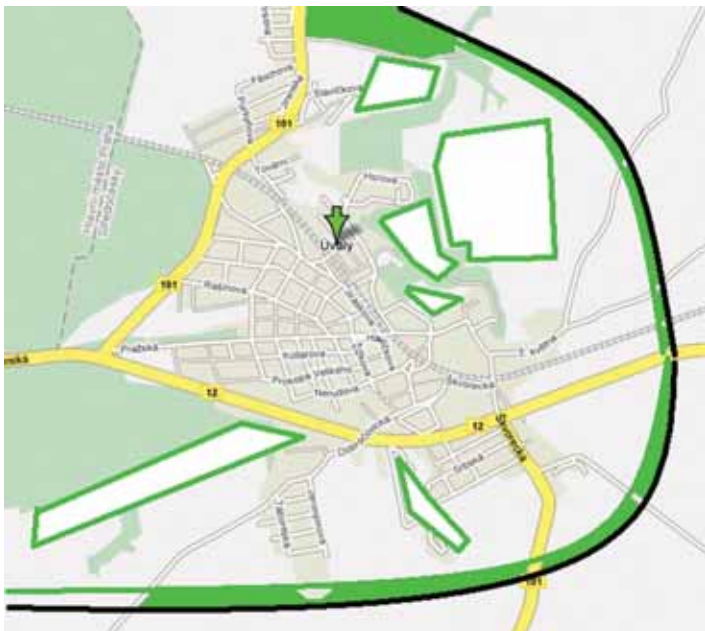
F. Soustava rybníků pod Slovany

Přes poměrně malou kapacitu tohoto území z hlediska počtu osob, které jej mohou rekreačně využívat, jsou úvalské rybníky důležitým krajinným prvkem, ale mají nezanedbatelnou úlohu z hlediska zadržování vody, zejména v oblasti nové výstavby. V současné době se již rozbíhá projekt místního rybářského svazu za pomoci ing. Ivana Černého a JUDr. Petra Petržilk na kompletní rekonstrukci úvalské rybniční soustavy. Cílem města by opět mělo být doplnění rybničního areálu o městský mobiliář (lavičky, jednoduché prolézačky pro děti, informační tabule a navazující cyklostezky).

G. Vytvoření zeleného izolačního pásu podél budoucí přeložky

Úvaly v současné době, ač se to může zdát těžko uvěřitelné, patří spolu s Moravskoslezským krajem, Mosteckem a Prahou mezi nejznečištěnější místa v ČR, pokud se týká polévacího prachu a sazí. V regionu Úval je jejich největším zdrojem jednoznačně doprava. Z tohoto hlediska považujeme za přínosné, že bude vybudována přeložka silnice I/12, avšak je velmi žádoucí, aby Úvaly zaměřily své úsilí na vybudování dostatečně širokého pásu izolační zeleně podél této přeložky (ideální šíře tohoto pásu by měla být alespoň 80 m). Více informací k prachové problematice najdete na stránkách Ministerstva

životního prostředí ČR a Českého hydrometeorologického ústavu: http://www.chmi.cz/uoco/isko/groc/gr05cz/gif/o2461-05hodn_zdravi.gif.

H. Vytvoření prostoru pro vznik golfového hřiště za Vinicí

Vymezení areálu pro vznik golfového hřiště považujeme za velmi prospěšné a plně se v tomto bodě ztotožňujeme s předloženým návrhem SRPu. Řešení tohoto záměru ale musí být provedeno velmi citlivě a musí přinést obecný prospěch celému městu a okolní krajině, nejen úzké komunitě příznivců golfu.

Regenerace městského centra

Oproti navrhovanému SRPu jsme přesvědčeni, že má smysl se pokusit regenerovat stávající městské centrum a zejména náměstí Arnošta z Pardubic. Souhlasíme s myšlenkou, že má smysl propojit náměstí Arnošta z Pardubic s areálem Multitecu, i když tato idea narazí na některé místní problémy (zejména vlastnictví potřebných pozemků soukromými osobami). Pokud se týká samotné regenerace náměstí, je možné využít již existující studie, případně se inspirovat městy, jejichž náměstí má podobný charakter – například městem Nejdek v Krušných horách.

Kromě náměstí Arnošta z Pardubic však nesmíme zapomenout na náměstí Svobody, které je v současné době prakticky mrtvým prostorem (pomineme-li setkávání skateboardistů). Jsme si vědomi majetkoprávních problémů s pozemky v této lokalitě, ale situaci zde je třeba řešit – nejlépe v návaznosti na aktivity fitcentra Mamut, např. výstavbou většího dětského hřiště, parku nebo malého sportoviště.

Základem regenerace městského centra však musí být jeho propojení na okolní prostředí a **přitáhnutí soukromého kapitálu pro dobudování tolik chybějících služeb a obchodů.**

V jakém časovém horizontu naše plány počítáme?

Naše plány jsou propočítávány pro období příštích 10 let, čili do roku 2018.

Jak bychom chtěli rozvoj města financovat?

Všechny krásné rozvojové plány vždy narazí na tvrdou realitu peněz. Takže, jak by měl být rozvojový plán města financován?

Výchozí stav je takový, že v současné době mají Úvaly ročně k dispozici cca 10 milionů Kč na investice, ze kterých musí být pochopitelně vydávány finance i na údržbu stávající infrastruktury. Tato částka se bude postupně zvyšovat, jak bude klesat stávající úvěrové zatížení města. Abychom stávající město zrekonstruovali na úroveň v Evropě obvyklou a zároveň dostavěli školu a radnici, budeme potřebovat cca 650 milionů Kč (pan starosta nedávno v Životě Úval uváděl dokonce 1 miliardu Kč, ale k tomuto pozoruhodnému rozdílu se vrátíme v článku Věřím jen statistikám, které si sám zfalšuji...).

Kde je získáme?

- Rozpočet města na investice – stávající ročně 10 mil. Kč za 10 let – 100 mil. Kč
- Příspěvky od investorů na infrastrukturu v průběhu 10 let – 90 mil. Kč
- Příspěvky na nové obyvatele dle rozpočtového určení daní v průběhu 10 let – 60 mil. Kč
- Výnosy z daně z nemovitostí (nárůst oproti současnému stavu) v průběhu 10 let – 8 mil. Kč
- Zvýšení příjmů z nového způsobu rozpočtového určení daní v průběhu 10 let – 12 mil. Kč
- Ostatní příjmy (prodej nepotřebného majetku, příjmy z nájmu atd.) 8 mil. Kč
- Prodej pozemků (např. Radlická čtvrť, pozemky pod Vinicí atd...) 40 mil. Kč

Celkem 318 milionů Kč

Toto je odhad finančních prostředků, které bude mít město v příštích 10 letech na investice ze svých zdrojů, aniž by zvyšovalo své zadlužení. Můžeme samozřejmě polemizovat o tom, jestli je to odhad vysoký nebo nízký, dovolíme si jen podotknout, že stávající vedení města ve svém návrhu SRPu nezveřejnilo ani tento odhad.

Je zřejmé, že však stále bude chybět cca 330 milionů Kč. Kde je získáme?

- 1) Využitím evropských fondů. Z evropských fondů bude možno uhradit poměrně širokou škálu investic (namátkou kanalizace, vodovod, rekonstrukce Úvalských rybníků). Náš odhad je, že pokud budeme mít jako město dobře připravené projekty, je možno získat z evropských zdrojů v příštích 7 letech pro Úvaly až 200 milionů Kč. Samozřejmě, je zde onen nutný předpoklad, být připraven a mít projekty takřka v šuplíku.
- 2) Využitím soukromého kapitálu. Příklad? Projekt nové haly Sokola (počítá s financováním převážně z prostředků Sokola a dotací). Součástí projektu jsou i úpravy okolí haly. Nebo SK Úvaly (rekonstrukce fotbalového hřiště, tenisu a okolních staveb), další přínosný projekt pro Úvaly. Nebo rekonstrukce

dětských hřišť v Pařezině (John Mullen a Hana Hoblíková) či v mateřské školce Kollárova (Otevřené Úvaly)

- 3) Podnikatelskou činností obce. Z iniciativy našeho sdružení a zejména JUDr. Petra Petržílka se Úvaly účastní pilotního projektu, jehož cílem je vybudování geotermální elektrárny v Úvalech. O tomto projektu jste si mohli přečíst v Životě Úval a pokud se podaří, bude jeho přínos do městské pokladny v řádu desítek milionů Kč ročně (až cca 30-80 mil. Kč ročně, podle výše podílu obce a soukromého investora). Ale nejde jen o geotermální elektrárnu, jde i možnou výrobu biolihi, provoz obecní kompostárny atd.
- 4) Překlenovacími úvěry od bank. Zde se jistě objeví námitka, že chceme město zadlužovat. Tuto námitku musíme odmítnout – evropské fondy vyžadují spolufinancování ze strany obce. Abychom mohli každou jednu investiční akci financovat, budeme potřebovat volné cash flow. Tyto úvěry jsou poskytovány za účelem spolufinancování investičních akcí a jako takové jsou následně rychle spláceny, takže neznamenají dramatický nárůst zadluženosti obce.

Co na závěr?

Ze shora uvedených fakt je zřejmé, že ani realizace umírněného rozvoje Úval neznamená podvázání jejich rekonstrukce a rozvoje.

Naopak.

Je potřeba si uvědomit, že vybudování obyvatelům přívetivého města trvá nějakou dobu, ale výsledkem bude hezké prostředí pro nás všechny.

Netroufáme si tvrdit, že náš návrh rozvoje Úval je lepší než předložený návrh vedení města. Obrázky mají určitě lepší zastánci výstavby na Slovanech, ale nesmíme se dívat na hezké obrázky, ale na to, co je za nimi.

Každý si musí posoudit sám, co je mu bližší. Jsme však přesvědčeni, že náš návrh vychází vstříc potřebám úvalských občanů a města jako takového lépe, než megalomanské plány předkládané radnicí a developerskými firmami. Příroda, prostředí a okolí našeho města je něco, co si můžeme velmi rychle zničit, ale těžce obnovit.

O budoucnosti Úval bychom měli rozhodovat my, kteří v nich žijeme ve svůj prospěch, a ne ve prospěch potenciálních obyvatel nových čtvrtí, pro které možná developeři vybudují krásná sídla, výstavní ulice a kvetoucí parky. Úvaly – to jsme my, jejich současní občané!

Jako občané se může vyjádřit a nikdo Vám toto právo nesmí brát. Máte k dispozici Život Úval (uzávěrka je vždy k 15. každého měsíce), existuje diskusní fórum na našich stránkách, lze dokonce vyvolat o dané otázce obecní referendum.

Proto Vás prosíme, zkuste se sami zamyslet nad tím, v jakém městě byste chtěli žít. A řekněte svůj názor Vaším

Je to na vás, jak bude naše město vypadat.
Členové sdružení Otevřené Úvaly

Tak nevím ...

řekl jsem si, když jsem si v posledním čísle Života Úval přečetl odpovědi pana starosty na článek Milana Švejnohy. Články pana starosty (K vizi pana zastupitele Švejnohy a Existuje alternativní vize) mne totiž docela překvapily. V čem? Třeba v tomto:

„Pan zastupitel ve svých vizích naznačuje, že je strategický plán zmanipulovaným materiálem sloužícím k prosazování zájmů investorů další výstavby v Úvalech. Jedná se o lež a pokus o manipulaci s veřejným míněním“

Tak nevím ... Stačí si vzpomenout, kterak probíhalo hlasování o změně územního plánu dne 14. prosince 2006 (koncept) na Slovanech. A kterak mne tři dny před hlasováním navštívil jistý zástupce jisté společnosti, který mi ukazoval své záměry na Slovanech, které jako by z oka vypadly současným záměrům uvedeným v SRPu a snažil se mi vysvětlit, jak by bylo dobré pro ně hlasovat. A kterak projekční kanceláře investorů na Slovanech aktivně spolupracovaly na tvorbě SRPu. Ale je opravdu legrační, že pan Švejnoha o ničem takovém ve své vizi nepsal. Jak že to je? Že se potřebná husa vždycky ozve?

„O tom, že se bude v našem městě realizovat další výstavba, rozhodlo zastupitelstvo již v minulém volebním období. Nelze tedy klást otázku ZDALI výstavba proběhne, ale jak proběhne“

Tak zase nevím.... To pan starosta neví, co vlastně odhlasoval? Minulá zastupitelstva a současné zastupitelstvo 14. prosince 2006 schválilo změny územního plánu ve fázi konceptu, ale ne ve fázi návrhu. Rozhodně nejde o nevratný proces. Otázka tedy skutečně stojí, ZDALI výstavba proběhne. Jinými slovy, nedá-li souhlas úvalské zastupitelstvo, projekt Hostín se realizovat nebude.

„Důkazem neznalosti věci je pak autorova „alternativní vize“, kdy uvažuje o rozvoji obce do počtu 8 000 obyvatel s důrazem na řešení přetrvávajících problémů. Jen k řešení těch nejžhavějších je potřeba 800 milionů Kč.“

A opět nevím... před rokem pan starosta ve volebním programu ODS uváděl, že vnitřní dluh města (tedy potřebné investice) činí cca 500 milionů Kč, v článku odpovědi panu Švejnohovi uvádí 800 milionů Kč a o článek níže už je na jedné miliardě Kč. Tak mne napadá, proč ne rovnou miliardy dvě? V Úvalech by se jejich využití našlo...

Ale k samotným číslům: nechápu, proč pan starosta ve svých výpočtech operuje s investice Sokola, SK Úvaly nebo rybářů (oprava rybníků) – tj. celkem 190 milionů Kč, které vůbec nejdu z městského rozpočtu. To pan starosta plánuje tyto soukromé investice sanovat z městského rozpočtu. Věru, takový přístup bych od praviceově uvažujícího člověka nečekal. Navíc zcela evidentně nemá všechny informace, protože by jinak věděl, že rozpočet na výstavbu haly Sokola je potřeba 33-35 milionů Kč. Ale co, v jedné miliardě Kč je nějakých 15 milionů Kč pakatel...

Alternativa zmíněná panem Švejnhoum znamená: méně obyvatel navíc bude znamenat menší investice do rozvoje infrastruktury. Na obnovu stávající zchátralé infrastruktury musíme v maximální míře využít dotace EU doplněné financemi od investorů, kteří budou stavět na volných místech uvnitř města. Tuto alternativu musejí vzít v potaz odborníci při zpracování SRP, rozpracovat ji a nabídnout ji jako další možnou cestu rozvoje. Zatím se SRP drží jen jedné, a to maximalistické cesty vývoje Úval.

Bylo by lepší, kdybychom spolu diskutovali věcně, místo pan starosta zcela nekonstruktivně uráží pana Švejnhoum.

Škoda, od představitele města bych čekal více.

Petr Borecký
předseda sdružení Otevřené Úvaly

Budoucí záměry nového nájemce zdravotního střediska

Počátkem srpna proběhlo výběrové řízení na pronajímatele našeho zdravotního střediska. Ze třech zúčastněných právnických osob byla vybrána společnost Jiří Mareš s.r.o. zastoupená stomatologem MUDr. Jiřím Marešem.

Vzhledem k tomu, že průběh jednání nebyl veřejný a tomuto tématu bude jistě věnována pozornost i jiných médií, rozhodli jsme se přinést rozhovor přímo s vítězem tohoto řízení a přiblížit tak občanům hlavní záměry vybraného pronajímatele.

Vážený pane doktore, úvodem mi dovoluji pogratulovat Vám k úspěchu při výběrovém řízení na pronájem budovy zdravotního střediska a požádat Vás o krátké shrnutí Vašeho působení zde v Úvalech.

K Úvalům mám hluboký osobní vztah. Narodila se zde moje matka a v Úvalech jsem od dětství trávil svůj volný čas i prázdniny. Jsem stomatologem pracujícím v zdravotním středisku v Úvalech od své promoce v roce 1987. V současné době provozuji ve zdravotním středisku celé stomatologické oddělení včetně zubní laboratoře. Chci v Úvalech nadále pracovat a být garantem rozvoje zdravotního střediska-polikliniky v budoucnu a proto jsem po dohodě se všemi lékaři podal projekt na pronájem budovy zdravotního střediska v Úvalech.

Jak hodnotíte stávající stav objektu ?

Budova zdravotního střediska je zastaralá s minimálními investicemi, prostředí ve většině neodpovídá požadavkům na poskytování moderní léčebné péče. Chybí vstupní recepce s návazností na centrální registr pacientů s jednotným popisným informačním systémem pro pacienty. Chybí lůžkový výtah.

Máte výhrady k poskytovaným službám, a co dokážete, jako pronajímatel změnit nejdříve ?

Současný rozsah ordinačních hodin, návaznost a zastupitelnost jednotlivých ordinací i rozsah poskytované péče již v současné době přestává odpovídat potřebám pacientů. Po dohodě se všemi lékaři zdravotního střediska dojde od 1.1.2008 k rozšíření a přizpůsobení ordinačních hodin ve stávající kvalitě potřebám občanů.

Jaké investice objekt vyžaduje, aby byl důstojným místem pro potřeby pacientů?

Návrh řešení rekonstrukce budovy je ve třech etapách. V první krátkodobé etapě budou investovány celkem 4 miliony Kč. Další navržené etapy rekonstrukce si vyžádají investici minimálně ve výši 16 mil.Kč.

Přiblížil byste čtenářům stavební změny, které budou následovat v příštím roce a létech následujících ?

V příštím roce začne být realizována první etapa rekonstrukce budovy, která skončí do tří let. Tato etapa zahrnuje výměnu oken, zateplení budovy, novou fasádu, částečnou výměnu potrubí TUV, částečnou rekonstrukci elektroinstalace a odvodnění objektu.

Často diskutovaný je rozsah zdravotních služeb, pracovní doby, dochvilnosti lékařů a času stráveného v čekárně. Jaké kroky můžeme po převzetí objektu a správy očekávat?

Současné spektrum poskytované zdravotní péče, včetně rozsahu ordinačních hodin a prostory uvnitř objektu zdravotního střediska jsou zásadní limitací pro rozšíření poskytovaných zdravotnických služeb a proto jejich rozšíření bude částečně navazovat na jednotlivé etapy rekonstrukce budovy. V nabídce na rozšíření poskytovaných odborných služeb je ambulance chirurgická, urologická, gynekologická, kardiologická a rehabilitace.

Dočkají se i naše ženy a matky služeb dostupných v jiných městech obdobné velikosti?

Problém gynekologického oddělení vnímám jako závažný a budu ho přednostně řešit se stávajícím nájemcem a v případě nutnosti budou osloveni i další zájemci o provoz tohoto oddělení.

Naznačil byste čtenářům, s jakým zdravotním střediskem se setkájí za pět resp. deset let?

V průběhu výše popsané první etapy bude do 5 let podrobně zpracována a předložena ke schválení zastupitelstvu MÚ v Úvalech studie druhé etapy rozvoje zdravotního střediska. Studie bude obsahovat návrh řešení celkové rekonstrukce a dostavby zdravotního střediska v moderní polikliniku v Úvalech s ohledem na předpokládaný růst obyvatel Úval a okolních obcí v návaznosti na rostoucí poptávku po zdravotnických službách.

Co byste chtěl vzkázat těm, kteří ve změny pod Vaším vedením nevěří?

Domnívám se, že nejlepší odpovědí všem bude realizace tohoto projektu s prvními viditelnými změnami již v příštím roce.

Děkuji Vám za Vaše odpovědi a přeji Vám maximální podporu obce a občanů při realizaci rozsáhlého záměru, na který Úvaly již řadu let čekají.

Milan Švejnoha

zastupitel za sdružení Otevřené Úvaly

Golf v Klánovickém lese – kauza pokračuje

Jak jste již určitě zaregistrovali, rozhořel se znovu naplno spor mezi obyvateli Klánovic a okolí se společností Forest Golf Resort Praha (FRGP), která chce v západní části Klánovického lesa vybudovat golfové hřiště.

Jenom pro připomenutí – golfové hřiště má vyrůst v místě, které v historii sice několik let jako golfové hřiště sloužilo, v současnosti tam však stojí vzrostlé, 60 let staré stromy. Toto území má navíc status Přírodní rezervace (Klánovice – Čihadla) a evropsky zvláště významného území Natura 2000.

Přiblížme si nyní některá fakta k této kauze: Lesy ČR, které jsou vlastníkem dotčených pozemků, na jaře letošního roku dopisem ubezpečovaly vedení městské části Praha – Klánovice, že mají zájem na zachování lesa ve stávající podobě. Zhruba o měsíc později posílají Lesy ČR dopis adresovaný Magistrátu hlavního města Prahy a společnosti FGRP, ve kterém podporují naplnění rekreační funkce lesa – jinými slovy podporují výstavbu golfového (presentovaného jako multifunkčního) areálu společností FGRP. Za přispění úvalské rodačky paní Ing. Evy Tylové se podařilo přesvědčit generálního ředitele Lesů ČR, aby již potřetí změnil své stanovisko a trval na zachování lesa.

Dokonce se objevuje i dopis z Českého svazu ochránců přírody, podle kterého výstavba takového areálu není v rozporu s ochranou přírody! Dopis však v zápětí dementuje předseda ČSOP Libor Ambrozek s tím, že se jednalo o soukromou aktivitu odcházejícího zaměstnance, bez souhlasu vedení ČSOP, a není tudíž platný.

Z původně deklarovaných 160 ha (60 ha hřiště a 100 ha

doprovodné stavby), určených pro mezinárodní 18-ti jamkové golfové hřiště, snížil investor svoje požadavky na 16 ha, pro „pouze“ 9 jamek. Jak upozorňují odpůrci – jedná se pouze o zastírací manévr a investor v budoucnu bude usilovat o rozšíření na plných 18 jamek. Investor argumentuje „silnou tradicí“ golfu v Klánovicích a tím, že kácení se dotkne tzv. „náletových dřevin“, že golfové hřiště les nepoškodí, ba naopak – dokonce ho zvelebí a zpřístupní pro širokou veřejnost.

Současné chování FGRP k přírodě ale rozhodně šetrné není – pořádání hlučných zábav do pozdních nočních hodin, okázalé ohňostroje a intenzivní svícení do lesa rozhodně nepatří. O pravdivosti jejich argumentů si tedy už udělejte úsudek sami... Jejich novou taktikou je argumentace, že les bude sloužit honitbě tudíž hrozí nebezpečí zásahu z kulovnice. Patrně si nevšimli, že východní část lesa - stejně jako celá řada lesů v ČR - už jako honitba slouží a žádné problémy s tím spojeny nejsou.

Proti záměru vybudovat v lese golfové hřiště se naopak zvedla vlna občanského odporu. Kromě petice, která proběhla v loňském roce a pod kterou se podepsalo na 3000 občanů, uspořádali lidé napříč politickým i občanským spektrem již 2 protestní happeningy – první 19.7. v klánovické Besedě, druhý 4.8. na parkovišti před hotelem Smolík. Dále za zachování celistvosti Klánovického lesa sloužili mše v kostelech duchovní katolické i československé husitské církve – úvalská farářka paní Jitka Pokorná nakonec v neděli 2.9. sloužila mši přímo v místě, které by mělo být vykáceno.

Ve čtvrtek 6.9. se na demonstraci na Mariánském náměstí před budovou Magistrátu hl. města Prahy sešla i přes nepřízeň počasí téměř tisícovka občanů nesouhlasících s kácením lesa kvůli golfu.

Nikdo z organizátorů těchto akcí však neprotestuje proti golfu jako takovému. Naopak golfové hřiště může být dobrou variantou rekultivace krajiny např. po těžbě ale hlavně v místech, kde nebude znamenat masivní kácení vzrostlých stromů. V tomto případě se ale jedná o cenné porosty na velice ekologicky disponovaném území hlavního města Prahy. Jen tak pro zajímavost, v Praze je v současnosti 15 golfových hřišť a na poli mezi Běchovicemi, Dolními Počernicemi a Černým mostem vyroste nové, 18-ti jamkové golfové hřiště.

O celé věci se mělo rozhodnout 20. září 2007 kdy zastupitelstvo hl. města Prahy mělo hlasovat o změně územního plánu – zda dotčená lokalita bude mít i nadále status SO2, který umožňuje rekreační využití - tedy i výstavbu golfového areálu nebo zda bude změněn na LR – lesní porost, který tyto a podobné aktivity nepřipouští. Hlasování o této věci však bylo odloženo – je třeba i nadále věc sledovat a snažit se přesvědčit pražské zastupitele o absurditě celého záměru.

Členové sdružení Otevřené Úvaly – možná jako většina z Vás – doufají, že v této kauze zvítězí zdravý rozum a tolik potřebná zeleň zůstane zachována nejen pro nás, ale i pro budoucí generace! Pokud i vy sdílíte stejný názor, můžete na stránkách www.ujezdskystrom.info vyplnit Výzvu za záchranu Klánovického lesa.

Marta Kyselová

členka sdružení Otevřené Úvaly

Květiny na náměstí Arnošta z Pardubic

V květnovém vydání časopisu Otevřené Úvaly jste si mohli všimnout upoutávky na překvapení na náměstí. Většina z vás netušila, o co by se mohlo jednat, a tak naši hádanku nikdo neuhádl.

Na začátku června členové našeho sdružení zavěsili na lampy veřejného osvětlení na nám. A. z Pardubic 16 závěsných květináčů osázených převislými květinami. Náklady na tuto akci ve výši 22 000 Kč byly uhrazeny z prostředků našeho sdružení.

Vedení města bylo o této akci vyrozuměno a přislíbilo pomoc ve formě péče o zalévání květin silami VPS (veřejné prospěšné služby). Bohužel tento slib dodržen nebyl a o několik týdnů později jsme museli květináče z náměstí sundat, neboť již nebyly zelené a rozkvetlé, nýbrž zaschlé a zežloutlé.

Na náklady sdružení jsme tedy dokoupili květiny nové a nahradili ty zašlé. I přes tyto problémy a zbytečné výdaje jsme rádi, že jsme alespoň částečně přispěli ke zkrášlení našeho ne příliš zeleného a rozkvetlého náměstí.

Hana Němcová
členka sdružení Otevřené Úvaly

Připravuje se výstavba nové haly Sokola

Snem několika generací úvalských sportovců je víceúčelová sportovní hala pro uskutečnění zápasů halových sportů, ale i pro kvalitní zimní přípravu během zimní sezóny například pro fotbalisty. Úvalský Sokol se rozhodl učinit první krok v dlouhé cestě k vybudování důstojné haly, které by sloužila pro všechny sportovce z města a okolí.

Na doporučení arch. Masáka byla oslovena projekční kancelář Fránek Architects, která vypracovala studii umístění a vnitřní dispozice budoucího sportovního stánku. Vnitřní plo-

cha hřiště je 40x20m s dostatečnými postraními výběhovými zónami, která umožňuje uspořádání většiny soutěží v halových sportech (florbal, futsal, házená, košíková, odbíjená atd.). Zároveň vnitřní výška je navržena tak, aby dovozovala sehrání mistrovských soutěží v odbíjené.

Hala má navržen prostor pro diváky, který je oddělen od hrací plochy, ale zároveň umožňuje kvalitní výhled ze všech sedaček. Sociální zázemí pro návštěvníky společně s bufetem jistě zpříjemní sportovní zážitek.

Hala je umístěna na pozemcích TJ Sokol za stávajícím házenkářským hřištěm. Vnější silueta budovy zaujme křivkou, která kopíruje terén v protilehlém svahu. Na rozdíl od jiných staveb podobného typu bude nutné klást důraz na pohled shora, neboť první pohled na halu bude od stávajícího příchodu do sportovního areálu.

Nyní probíhá druhý stupeň přípravy projektu a to je vypracování dokumentace pro územní řízení. Zastupitelstvo města Úval rozhodlo o pokrytí těchto nákladů z rozpočtu města respektive z obdržené dotace od Středočeského kraje. Přejme si, aby i samotná realizace tohoto projektu začala v nejbližší době a úvalští se dočkali reprezentativního sportovního stánku.

Richard Saidl
člen sdružení Otevřené Úvaly

Hřiště u mateřské školky v novém

Když jsem před pár lety přihlašovala svou dcerku do mateřské školky v Kollárově ulici, ihned mne zaujala rozlehlá zahrada ohraničující ze všech stran budovu školky. Zahrada s krásnými, vzrostlými stromy, s množstvím keřů a zeleně.

Tím méně mne však zaujaly zastaralé herní prvky sloužící dětem k aktivnímu odpočinku během pobytu ve školce. Mohla jsem se smířit s tím, že stát v záplavě vlastních dluhů se rozhodl utáhnout kohoutky i obcím a potažmo školám, školkám a kdo ví čemu ještě. Nemohla jsem se však smířit s faktem, že jedny děti mají možnost využívat moderní herní prvky a druhí z nejrůznějších důvodů nemohou.

Jsem proto ráda, že s vedením mateřské školky v Kollárově ulici jsme se velmi rychle dohodly na společném postupu. Výsledkem našeho snažení jsou nové herní prvky umístěné v areálu školky. Děti mají možnost si hrát na prolézačce ze dřeva v podobě lokomotivy vybavené skluzavkou, kabinkou s tunelem, žebříkem a strojovnou – domečkem. Kluci si jistě s radostí zahrají na strojvůdce dřevěného vláčku s lavicemi nebo si vyzkouší na pískovišti, zač je toho povolání bagristy. Holčičky si mohou zřídit domácnost nebo třeba školu v zahradním domečku s kreslicí tabulí nebo dovádět na pestrobarevném kolotoči. Mezi tím vším nechybí ani pružinová houpadla pro jednoho, dva i čtyři caparty.

Abych nezapomněla, ráda bych touto formou poděkovala Nadaci ČEZ, která na herní mobiliář poskytla finanční grant a přispěla tak k výstavbě moderního, atraktivního dětského hřiště.

Monika Petřílková
členka sdružení Otevřené Úvaly

Máme v Úvalech památky, které si zaslouží naši pozornost?

Ač existuje jistě spousta složitých otázek týkajících se našeho města, na otázku v nadpise odpovím jasně: „Rozhodně ano“. Protože nechci v tomto článku pouze citovat knihu Úvaly v průběhu staletí, kde se můžete o nejvýznamnějších památkách města dozvědět více, zaměřím se hlavně na drobné památky, kterými se od roku 2006 aktuálně zabývá Klub přátel historie a přírody Úval a okolí.

Už ze stránek Života Úval jste se mohli dozvědět, že společně se svými kolegy, Janem Psotou, Milanem Bednářem a Mgr. arch. Jiřím Jindřichem připravuji publikaci o drobných památkách v Úvalech a okolí.

Když v létě roku 1701 představil na náměstí sochu Jana Nepomuckého vrchní rychtář Jiří Doubrava, měl jistě za cíl prostřednictvím tohoto důležitého světce zvelebit městečko a ochránit ho před nebezpečím. Dnes je socha sv. Jana Nepomuckého nejstarší dochovanou památkou Úval a poškozená stojí u kostela. Kříže, které stály na všech přístupových cestách do města, měly ukazovat zbožnost, ale také kulturní úroveň zdejších obyvatel. Dnes stojí pouze torzo jediného kříže na bývalé cestě do Jiren, v dnešní Purkyňově ulici.

V 19. století, kdy se probudilo národní uvědomění, hledali lidé pomocí exkurzů do historie identitu státu, ale i vlastní obce. Proto se nám z tohoto století zachovala socha prvního pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic, která si naštěstí i pro dnešek vydobyla reprezentativní místo a údržbu.

Oběti světových válek připomíná v Úvalech poměrně velké množství památek – pamětních desek a pomníků.

Každá obec musí být také hrdá na své významné rodáky a nebo na jednotlivce, kteří v ní působili. Proto si připomínáme jména místního faráře Aloise Dostála a spisovatelky Marie Majerové, kteří zde mají pamětní desky.

Lidé si dnes již málo uvědomují hodnotu a smysl těchto drobných památek, přestože se jedná o významné kulturní památky a historické symboly obce. Velmi blízký vztah k drobným památkám, který lidé ještě v nedávné minulosti měli, zpřetrhala éra socialismu. Naší povinností je se dnes vracet k dědictví našich předků, věnovat mu pozornost a zachovat jej našim potomkům. Každá památka, která ještě Úvalům zbyla, proto potřebuje náležitou údržbu a ochranu.

Protože se o drobné památky nezajímám pouze na půdě Klubu, ale i v rámci Otevřených Úval, podařilo se mi zde získat podporu pro záměr obnovy a údržby několika drobných památek. Pokud nedojde ke komplikacím ze strany vlastníků pozemků (Město Úvaly, Lesy ČR), na kterých stojí některé válečné pomníky, upravíme jejich okolí. Vytrvalé květiny a jiná vhodná zeleň jistě zvelebí okolí těchto pomníků tak, aby celý rok důstojně uctívaly památku našich předků.

Dále jsme za sdružení Otevřené Úvaly nedávno podali dvě žádosti o granty z Nadace VIA. První do Fondu místního rozvoje, pro který jsme společně s Klubem přátel historie a přírody Úval a okolí zpracovali projekt obnovy pamětní desky

k výročí vzniku republiky, která bývala nad Prokúpkovým mlýnem, samozřejmě i s náležitou úpravou okolí.

Druhá žádost putovala do Fondu obnovy kulturního dědictví s projektem „Obnova Hanušova kříže z roku 1818“ stojícího dnes v Purkyňově ulici. Pokud naše žádosti uspějí, budeme Vás o dalších aktivitách kolem těchto dvou drobných památek informovat prostřednictvím Života Úval a budeme rádi, pokud nám při jejich obnově pomohou všichni správní Úvaláci. Tak si držíme palce, abychom granty získali!!

Petra Kyselová

členka sdružení Otevřené Úvaly

Rybníky v Úvalech: „Úvalské Benátky“ nebo suchem a povodněmi decimované Úvaly?

Název článku jakoby měl ambici strašit obyvatele Úval a přiznávám, že dopady očekávaných klimatických změn lze eliminovat jen v kontextu mnohem širší řady preventivních opatření, než je rekonstrukce a rozšíření úvalské rybníční soustavy. Přesto platí, že Úvaly jsou v podstatě na prahu rozhodnutí, zda využijí potenciál rybníční soustavy budované po generace a tuto soustavu uvedou do stavu, kdy bude schopna umožňovat nejen řádné hospodaření našich rybářů, ale i plnit funkce ekologické a retenční, tj. jak zadržování vody v krajině a tím nutné úroveň hladiny podzemních vod v případě sucha, tak zadržování přívalemé vody mimo obydlenou část města v době hrozby záplav.

Nově navrhované, obnovené a odbahněné rybníky nejen, že tuto funkci plní, ale přinášejí i řadu rekreačně estetických hodnot, které zvyšují kvalitu života a bydlení v Úvalech. Naproti tomu zanesené rybníky s poškozenými hrázi nejenže nedělají radost rybářům a občanům, ale neplní ani retenční funkce a naopak výrazně riziko zejména povodní zvyšují.

Je proto na místě poděkovat Českému rybářskému svazu – místní organizaci v Úvalech, že se tohoto záměru ujal. Úvalští rybáři jsou nevýdělečný subjekt a jako takový s určitými garancemi města může žádat z Operačního programu životní prostředí o prostředky na optimalizaci vodního režimu krajiny. I s předpokladem získání dotací ve výši 80% z celkových potřebných 75 milionů korun nejsou ovšem schopni sami zbytek dofinancovat.

Věřím ale, že se nám společně podaří získat i prostředky ze soukromých zdrojů, což ovšem vyžaduje především příslib a získání peněz z Evropských fondů. Velcí donátoři totiž mají rádi předem připravené a realizovatelné projekty. Právě jsme ve fázi přípravy studie proveditelnosti projektu. A již nyní předběžné výsledky ukazují, že celý projekt je reálný především za splnění jedné, ale navýsost důležité podmínky. Tou nezbyt-

ností je, aby rybáři uzavřeli nájemní smlouvy k pozemkům, na kterých se provedení investičních akcí předpokládá.

Ať již se jedná o revitalizaci rybníků, potoka, výstavbu obtoku nebo nového rybníka, obecně platí, že projekt je možný pouze v případě, že pozemky pod uvedenými stavbami jsou ve vlastnictví rybářského svazu nebo je má svaz v dlouhodobém pronájmu (alespoň na 7 let). V případě revitalizace potoka je třeba souhlas vlastníka potoka, což lze od Povodí Labe s vysokou mírou pravděpodobnosti získat. Dále v případě, že stavební práce nějakým způsobem zasáhnou pobřežní pozemky, je třeba mít souhlas majitelů pozemků se vstupem na pozemek, popřípadě s jeho úpravou.

Nezbývá tedy než apelovat, a to i prostřednictvím politických subjektů a občanských sdružení působících ve městě (např. článkem v listu Otevřených Úval), na vlastníky těchto nemovitostí, aby nájemní smlouvy s rybáři uzavřeli a souhlas poskytl. Každý z Vás, koho se to týká, jste zároveň odpovědným za stav své nemovitosti, většina z Vás zde žije a hlavně všem z Vás provedením tohoto záměru Váš majetek neubere, nýbrž zhodnotíme, aniž bychom požadovali jakoukoliv finanční kompenzaci. Prosím tedy, pokud Vás zástupce rybářského svazu osloví, nehledejte za jeho nabídkou nic víc než veřejný a potažmo Váš zájem. Úspěch realizace celého projektu, a do jisté míry i kvalita života v Úvalech, je ve Vašich rukou.

Na závěr mi dovolu rekapitulaci opatření, které s připravovaným záměrem souvisí. Jedná se především o výstavbu nového rybníka Úvalský horní III, revitalizaci toku Výmoly, výstavbu obtoku kolem Prokúpkáku z důvodů záplav pozemků v okolí rybníka, o revitalizaci (odbahnění a opravu hrází) pěti rybníků (Fabrák, Kalák, Lhoták, Horní Úvalský a Mlýnský) a o obnovu rybníku Hodov.

Za sebe přeji projektu optimalizace vodního režimu v Úvalech mnoho zdaru s tím, že v případě vypořádání shora uvedených majetkoprávních záležitostí jsem připraven ku prospěchu jeho realizace nezištně a dle svých možností přispět.

JUDr. Ing. Petr Petržílek Ph.D.

člen sdružení Otevřené Úvaly

13. století – Úvaly a okolí na úsvitě dějin

Po dlouhou dobu ležela v prachu a zapomnění listina o nejstarších počátcích Úval z let 1290-1300. Dosud se všeobecně věřilo, že tento pramen sám o sobě představuje doklad o Úvalech jako tržním městečku. Z následujícího článku poznáme, že se události odehrály jinak.

13. století znamenalo upevnění moci vládnoucího rodu Přemyslovců na českém trůnu. Do správ královských i pod-

danských měst se aktivně angažovali příslušníci cizích rodů – především Němci, kteří zakupovali zalesněnou půdu v nejbližším okolí pražské metropole za příčinou osídlení a vzdělání půdy. Přistěhovalecké rodiny ve městech získávaly pozvolna na významu a moci. Doba dala zrození rodům, které zejména ve 14. století za vlády Jana Lucemburského a Karla IV. utvářely první panství na Českobrodsku. Z těchto pražských měšťanských rodů připomeňme tři nejbohatší – Velflovice, Olbramovice a Rosty, kteří byli v průběhu 13. století pouhými přistěhovanci z Německa.

Krajina mezi Českým Brodem, Úvaly, Říčany a Kostelcem nad Černými lesy byla ještě stále silně prostoupena hustými hvozdy, jež v minulosti dělila hranice dvou knížectví, Přemyslovského Vyšehradu a Slavnickovské-Zlické Kouřimi. Dávno již vyhasl význam hraničního pásma čtyř hradišť Pošembeří v Klučově, Přistoupimi, Tismicích a Doubravčicích. Zdejší les byl pozvolna klučen a kácen pro účely zakládání nových osad a rekultivování pozemků. Osídlení nebylo tak zátěžové. Středověká osada totiž tvořila jen několik dřevěných chalup nebo zemljanek s dílcem pole a zpravidla jednou pevnější budovou – kostelem, nebo sídlem majitele. Počet obyvatel středověké vesnice se pohyboval kolem 50-70 osob, ale i méně. Napříč zmíněným lesem vedla jedna z nejstarších obchodních stezek z Prahy na Moravu, po níž se na královský hrad v Praze importovalo zboží různého druhu z blízkých i vzdálenějších koutů Čech, Moravy a dálného Východu. Tuto zásobovací komunikaci dodnes zčásti kopíruje silnice č. 12. z Prahy z Běchovic na Český Brod a Kolín. Zda vedla tato stezka přes Úvaly, se nedá dodnes stoprocentně potvrdit ani vyvrátit. Jisté je, že stezka dávala již v raném středověku obživu mnohým tulákům a loupežníkům.

Ještě než se vylíčím historické počátky Úval na konci 13. století, je potřeba vzít v úvahu i historické záznamy o osadách a obcích v nejbližším okolí. Jedině tak sestavíme hodnověrný obrázek chybějících dějin a poznáme skutečný význam Úval ve zdejších regionu. Nejstarší listinný údaj nás zavádí do Tuklat. Původ tohoto jména ukazuje na způsob založení vsi – bylo potřeba „vyklestit, tu klátit“ část lesa. Ves náležela na počátku 13. století Zbraslavovi, který ji 17. ledna **1205** daroval s pěti pozemky benediktinským mnichům Ostrovského kláštera u Davle. Dle listiny byly **Tuklaty-Thuclecye** zvány podle starého obyčeje **Havraň-Hawranj**, což lze dobře porovnat i se staroslovanskými jmény blízkých obcí Skřivany-Křiváň a Horek-Parkaň. O dva roky později se roku **1207** připomíná Štěpán „de **Tuklak**“, který je uveden mezi svědky rozdělení Tuklat, jež z části připadla čáslavskému knížeti Theobaldu III. a z části kostelu kláštera sv. Petra a Pavla ve Vilémově. Štěpán v Tuklatech žije ještě dalších sedm let a roku **1214** se uvádí naposledy.

Ve svém putování zamíříme i do Limuz. Ty byly založeny uprchlíky nebo snad přistěhovanci ze severočeského kmene Lemuzů. Toto pohraniční území se nalézalo v údolí řeky Nisy mezi Libercem a dnešní Žitavou a existovalo již v 10. století. Poslední výslovná zmínka o knížectví je z roku 1086. Samotné jméno **Limuzy-Lemusi** se dá vyložit dle slovních tvarů „lemech, lemeš, latinsky limes“, což ve volném překladu znamená „práh“ či „hranici“, což se s příčinou založení zdejší osady dobře shoduje. První listina o Limuzech hovoří 22. června **1227**, kdy Kojata z Hněvina Mostu z mocného rodu

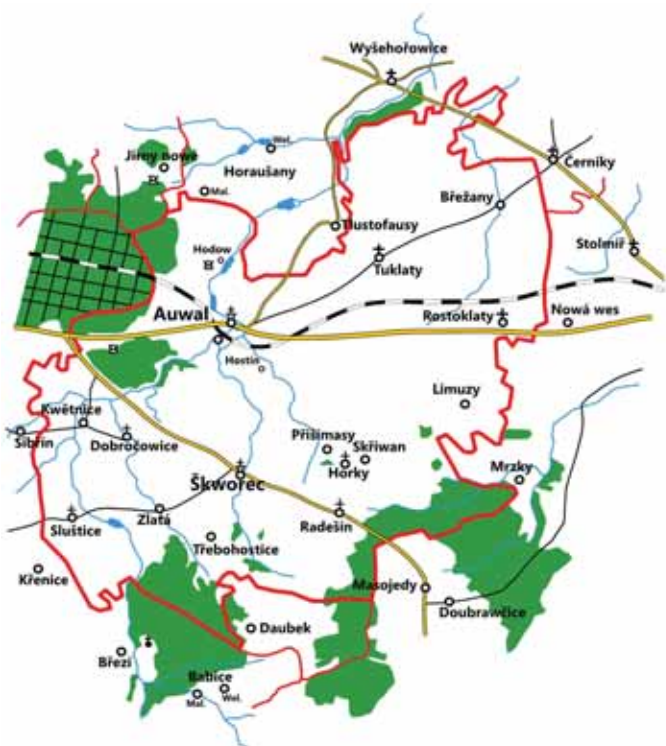

Hrabišiců pořizuje s bratrem Všeborem poslední odkaz, jímž po své smrti daroval **Tlustovousy-Tlustovsi**, Šestajovice a Limuzy Zderazskému klášteru v Praze. První dvě jmenované vesnice užívala do své smrti Kojatova manželka Vratislava, a pak dle závěti připadly na klášter.

Kojatův bratr Všebor daroval témuž klášteru roku **1238** vsi **Horoušany**, Dobrovice s polnostmi a zahradami, dále vsi Lipětín, Drachkov s včelami, Kopisty s lesem a rybníkem s celou vsí Sv. Václava.

Přes 40 let listiny a staré tisky o zdejších regionu nenávrtně mlčí, a to do doby, kdy se psal v kalendáři rok **1279**. Tento rok se stal prvním listinným údajem hned pro dvě velmi blízké obce – Škvorec a Horky u Přišimas. **Škvorec** vděčí svému původu ve staroslovanském slovu „škorec-špaček“. Jiný výklad hovoří o Škvoru ze Škvňan, který měl být údajným zakladatelem osady. Ještě než se stala Škvorec ve 14. století centrem stejnojmenného panství, býval zdejší hrad o sto let dříve dokonce jedním ze dvou šlechtických sídel v okolí Prahy. Ostatní hrady byly královské.

Tím šlechticem a zároveň zakladatelem škvoreckého hradu byl královský sluha Domaslav, který se přes povolání číšníka, stolníka a osobního komorníka ve své kariéře vypracoval až na post jednoho z deseti purkrabích Pražského hradu. Za vynikající služby bylo Domaslavovi a jeho velkému příteli Ondřeji z Říčan dáno od Přemysla Otakara II. místo ke stavbě hradu. Domaslav si zde vystavěl sídelní hrad, k němuž se přijíždělo přes vodní příkop. Jedinou památkou na jeho místní vládu je hluboká hradní studna v břidlicové skále, která se nachází na dnešním školním dvoře. V listině ze 14. července 1279 se Domaslav „de **Squorz**“ s třemi svíslými pruhy v erbu uvádí jako svědek prodeje vesnice Kostelec. Po jeho smrti zůstala v historii Škvorce více než padesátiletá propast nevědomosti. Hrad přešel do rukou jiného šlechtického či měšťanského rodu, nebo spadl přímo na krále. Jisté je, že Domaslav

nevyměřel po meči jak se píše, ale po přeslici, neboť měl dceru Domaslavu, jež byla jako nemanželská dcera odsouzena k pobytu v klášteře sv. Františka v Praze.

Mezi svědky zmíněné listiny ze 14. července **1279** se vedle Domaslava uvádí také jeho blízký soused Bohuslav z **Horky** „de Monte“ s holubicí v erb. Není vůbec vyloučeno, že v Horkách držel dvůr s menší tvrzí poblíž dnešního kostela sv. Petra a Pavla v Přišimasech, neboť se zde jedna poloha dosud nazývá „Na Valech“. Výklad místního jména Horek nemusím blíže vysvětlovat. Připomeňme jen, že původní název osady zněl až do roku 1354 **Hora**. Horky byly samostatnou osadou, k přivtělení mladších Přišimas a Skřivan v trojsadí došlo v dobách renesance. Bohuslav zemřel po roce 1290 a v závěti ze 12. února **1290** odkazuje pražskému kostelu vesnici Polirady u Kostelce nad Labem s povinností, aby děkan tamního kostela konal každoročně boží služby za jeho památku a připravil všem duchovním pastýřům chutný oběd.

Z Horek se vypravíme do **Rostoklat**, které známe z dávné Hájkovy Svatováclavské legendy. Dle ní se měl u Rostoklat-Hruškoklat utkat český kníže Václav se zlickým knížetem Radslavem. Když se nakonec smířili, jeli do Žitomíře-Štolmíře, kde se domluvili, že již nikdy nebudou stát proti sobě ve zbraní. Původní jméno vsi Chroustoklaty vzniklo podle příčiny založení osady, kdy zde lidé „houští a roští klátili“. Poprvé se o vsi zmiňuje listina z 23. května **1295**, kdy se mezi svědky prodeje Bylan uvádí z Českokobrodského Zdeslav se synem Janem „de Chrustoclat“.

Listina sama přináší první zvěsti také o vesnici **Mrzky**, které byly založeny v údolí potoka Bušince během 13. století. Jejich jméno můžeme chápat jako vesnici lidí Mrzkových, což ukazuje, že zde buď sídlili lidé mrzští - oškliví, nebo že byla osada pro okolní obyvatele zjevem nepřilíhající pěkná. Z Mrzek se tehdy připomíná vladka Sulislav „de Mrizek“.

První zmínka o vsi **Tismice** nachází původ ze stejného zdroje. Není se čemu divit. Tismice odvozují své prvopočátky od výše položeného slovanského hradiště, které v 9. století s ostatními třemi hraničními hradišti Pošembeří vyhořelo, a osadníci se usadili v nižší poloze u strategického brodu přes potok Šemberu. Jedny z poznatků říkají, že přes Tismice vedla velice významná silnice – snad Trstenická stezka, kdo ví? Mnozí historikové identifikovali Šemberu s Kosmovými hraničními body Slavníkova panství – hory Oseka a řeka Suriny-Šembery. Na přelomu 12.-13. století byla v Tismicích vystavěna velmi výjimečná románská bazilika a tvrz, která sloužila nějakou dobu jako sídlo místní vladycké rodiny. Název vsi nabádá k osobnímu jménu Tisma – osadu založili lidé Tismovi. 23. května **1295** se odtud připomínají bratři Mikuláš a Zdeslav, „Tysmicz“, jejichž rod se připomíná ještě dlouho ve 14. století.

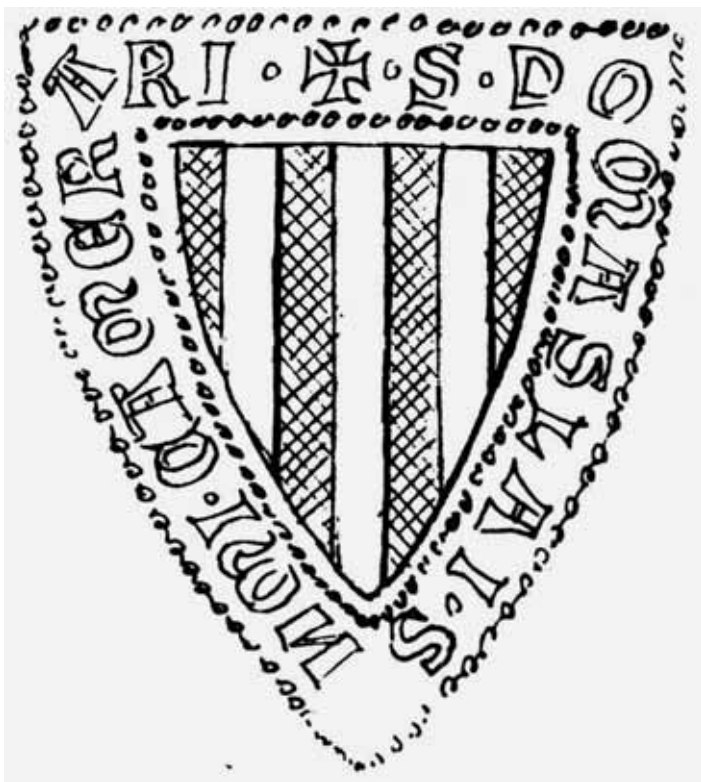
Ocitli jsme se konečně na konci naší procházky 13. stoletím a tehdy vstupují do světla historie také Úvaly. Stejně jako město Český Brod, i Úvaly vznikly na strategické obchodní tepně, jež zde překonávala důležitý brod přes řeku a ústila do širokého hvozdu před branami Prahy. Jméno představuje rozložení vesnice ve Výmolou vymletém úvalu. Pravěké osídlení nás zavádí do doby knovízské i laténské a z dob vlády slovanských knížat se ve studnici pověstí odráží pověst o sročení Moravanů a Němců mezi horou Úvalem (dnes vrch Úvalák) a Stříbrnou Hůrkou, či Stříbrninou (Sibřinou), kteří se položili na poloviční cestě k Vyšehradu nad potokem u jednoho návrší. Tam proti Čechům zbudovali dřevěné opevnění a vyřezali kyje na svou obranu. Češi ale využili nepřipravenosti svých nepřátel a všechny zbojníky až do jednoho vítězně pobili. Místo, kde se ono střetnutí událo, se nazývá Kyje.

První listinnou zmínku o vesnici **Úvaly-Ubal** nelze přesně datovat – pochází z období kolem roku **1300**, kdy rychtář František přiznává s pěti společníky bratrům Eberlinovi, Konrádovi, Jindřichovi z Lapide a Janu Velflovi 600 hřiven stříbra dluhu a zavazují je zástavou vesnic Brázdimi, Sibřiny, Kolpic, Jenče a Úvalu. Dává jim ke splacení dluhu termín do příštích Vánoc. Listina pochází z edice formuláře opatství Sv. Pavla v Lavanttal, který obsahuje 105 vzorových dopisů, formulářů a listin právní a úřední povahy především z doby vlády Václava II., a to v rozmezí roku 1283 do konce 13. století. Zmiňovány jsou retrospektivně i konfirmační privilegia z předchozích let z doby vlády Václava I. a Přemysla Otakara II. Ediční záznamy jsou řazeny chronologicky, a to v plném znění (latinsky), nebo formou náhradního regestu (německy). Úvaly se v listině jeví jako vesnice, nikoli tržní městečko.

(Příloha: nejstarší listina o vesnici Úvalech z doby kolem roku 1300.)

Nos Franciscus iudex, Albertus Meinhardi, Petrus de Lapide, Johannes de Gallis, Nicolaus Gaunel, Wolflinus magisterque urbure et monete per Boemiam, cives Pragenses, tenore presencium promittimus honestis viris Eb(er)lino, Conrado et Henrico fratribus dictis de Lapide et Johanni, filio Wolflini, civibus Pragensibus dare et exsolvere sexcentas marcas argenti, ita quod quilibet ex nobis dictis civibus pro se et divisim et specialiter centum marcas argenti dabit et exsolvet dictis civibus in festo Nativitatis proxime nunc venturo; pro qua pecunia iam prescripta hereditates nostras cum suis atti-

nenciis, quarum hereditatum nomina subsuntur et sunt hec: Brasyn, Zibsin, Celpicz, Gencz, Ubal etc. predictis civibus duximus obligandas, tenore presentis scripti promittentes, quod si predictis civibus infra Octavam dicte Nativitatis predictas

sexcentas marcas argenti non exsolverimus, tunc idem cives post dictam Nativitatem domini immedite anni sequentis dictas hereditates nostras debent habere ad vas sapiencias in sua potestate; et si infra illas duas septinas dictas hereditates non exsolverimus predictas pro pecunia prenominata, extunc de qualibet parte dictarum hereditatum illius cⁿⁱ (sic) vendatur, qui suum partem pecunie, que ipsum contingit, non exsolverit in dicto termino, donec ut predictis civibus de qualibet parte dictarum hereditatum sic vendita de sexcentis marcis argenti satisfiat integraliter et ex toto. In cuius rei sunt Theodricus fili-us Wolffini etc.

(Dr. Johann Loserth, Das St. Pauler formular, briefe und urkunden aus der zeit König Wenzels II. 1896 s. 37-38.)

Jan Psota ml.,

kronikář obce Hradešín a městyse Škvorce

Co najdete na www.otevreneuvaly.cz

Vážení čtenáři, náš časopis není periodikum, vychází v rámci našich finančních možností a před důležitými akcemi, které v našem městě budou probíhat nebo probíhaly, a my vás chceme seznámit s tím, jaké stanovisko naše sdružení k těmto situacím zaujímá.

Jsmo tedy omezeni časem i místem.

Když ale navštívíte naše webové stránky

www.otevreneuvaly.cz,

můžete okamžitě získat podrobnější představu o tom, jakou činnost naše sdružení vyvíjí, kromě denních aktualit najdete v archivu všechna dosud vydaná čísla časopisu Otevřené Úvaly.

Jsou zde uvedeny i odkazy na některé důležité www stránky, rozhovory se zajímavými lidmi.

Pro případné zájemce z vašich řad jsou zde uvedeny podmínky členství a stanovy našeho sdružení, najdete tady i pro nás důležitou rubriku napište nám a podpořte nás.

Ve fotogalerii si díky snímkům může připomenout některé zajímavé akce ve městě.

Na těchto www stránkách je uveřejněna kompletní informace o hospodaření sdružení Otevřené Úvaly, přehled o tom, jak naši členové – zastupitelé hlasovali při jednáních zastupitelstva a co prosazujeme, které základní dokumenty jsme nechali zpracovat a vůbec, co se nám podařilo.

Samostatnou kapitolou jsou informace o možnostech čerpání financí z jednotlivých dotačních titulů, seznamujeme s nejčastějšími chybami, které se v žádostech o čerpání dotací objevují.

A samozřejmě – zcela volně diskutní fórum pro Vaše názory a dotazy.

Rádi Vás na našich stránkách přivítáme.

Dana Poláková

členka sdružení Otevřené Úvaly

Inzerce v časopise Otevřené Úvaly

Příprava a výroba časopisu Otevřené Úvaly je spojena s nemalými náklady. Abychom Vám mohli i nadále náš časopis přinášet, rozhodli jsme se zavést v našem časopise možnost inzerce. První vlašťovkou v této oblasti je následující inzertní stránka.

Podobně jako u jiných titulů platí, že inzerci důsledně oddělujeme a budeme oddělovat od obsahu našeho časopisu. Příjmy z inzerce od inzerentů, včetně výše částek, které za inzerci zaplatili, budou součástí výroční zprávy o hospodaření našeho sdružení, jež bude volně dostupná veřejnosti prostřednictvím internetu a našeho časopisu.

Rádi bychom na tomto místě dodali, že PR články, vzhledem k zaměření našeho časopisu, odmítáme.

Každý zadavatel plošného inzerátu v časopisu Otevřené Úvaly dostává automaticky jeden výtisk daného vydání časopisu zdarma.

Redakce si vyhrazuje právo inzerát odmítnout.

Využijte možnosti účinné inzerce v našem časopise!

Časopis Otevřené Úvaly dostává do svých schránek prakticky každá úvalská domácnost. Vaše reklama se dostane přesně tam, kde to potřebujete.

Podmínky pro zadání inzerce naleznete na našem webu www.otevreneuvaly.cz v sekci časopis.

Pište nám! Vaše názory a komentáře k článkům přímo naleznete na chatu www.otevreneuvaly.cz

Regenerační studio na Slovanech

REGENERAČNÍ SLUŽBY

tel. 724 081 037

KOMPLETNÍ PÉČE O NEHTY

tel. 606 970 518

▼
Připravujeme
PLAVÁNÍ KOJENCŮ
od 6 týdnů do cca 5 měsíců
MASÁŽ KOJENCŮ
a malých dětí
DÁRKOVÉ POUKAZY

KOSMETIKA, VIZÁŽISTIKA

tel. 607 874 994

RELAXAČNÍ A LYMFATICKÉ MASÁŽE

MASÁŽ E.B.F. na estetické formování postavy

RAŠELINOVÉ OBKLADY

REGENERAČNÍ ZÁBALY NA RUCI

Lázeňská procedura

SUCHÁ UHLIČITÁ KOUPEL

- uzavření těla do spec. plastového vaku
naplněného medicínou oxidem uhličitým
- dochází k dokonalému prokrvení pokožky,
svalstva a všech vnitřních orgánů, k detoxikaci
organismu, posílení imunitního systému,
odstraňuje otoky, snižuje nadváhu, upravuje
krevní tlak, pomáhá při celulitidě, zjemňuje
kůži, vhodné na akné, lupénku...

NEHTOVÁ MODELÁŽ

- prodlužování a zdobení nehtů
UV gely – výběr z několika barev

VOŇAVÁ MANIKÚRA „CUCCIO“

Ošetření a úprava nehtů metodou P - SHINE

LAKOVÁNÍ FRANCOUZSKÉ MANIKÚRY

Kompletní ošetření pleti kosmetickými
přípravky PAYOT a ANNA LOTAN
KOLAGENOVÉ A LIFTINGOVÉ MASKY

DEPILACE

PARAFÍNOVÉ ZÁBALY

LÍČENÍ NA SLAVNOSTNÍ PŘÍLEŽITOSTI

PRODEJ KOSMETIKY

HLEDÁME KADEŘNICI

ČSSD prosazuje politiku pro lidi.

*Vstupem do nové organizace v Úvalech
zvýšíte šanci na její úspěch a Váš lepší život*

Pokud je vám politika ČSSD názorově blízká, pojďte s námi spoluvytvářet
a kultivovat politické prostředí nejen v Úvalech.

Kontaktujte nás prostřednictvím e-mailu: ppetrzilek@socdem.cz, tel.: 602298068, nebo na
adrese Dvořákova 1624, Úvaly. Mgr. Monika Petržílková, JUDr. Ing. Petr Petržílek, Ph.D.

Pište nám! Své názory můžete psát na e-mail: redakce@otevreneuvaly.cz

ZAJÍMÁTE SE O TO, CO SE DĚJE VE MĚSTĚ?

Chcete aby se naše město změnilo k lepšímu?

Chcete více informací z našeho města?

Tak určitě zavítejte na naše webové stránky!

www.otevreneuvaly.cz

Zprávy z města - aktuality z činnosti našeho sdružení - novinky o dotačních programech, které můžete využít - diskusní fóra o tom, co Vás zajímá.

Máte názor na návrh strategického rozvojového plánu?

Máte názor na pronájem zdravotního střediska?

Chcete diskutovat o čemkoli jiném?

Využijte diskusní fórum

Můžete diskutovat, ptát se na cokoli, můžete i zakládat vlastní fóra. Těšíme se na Vaše názory!

www.otevreneuvaly.cz

Chtěl/a bych vědět více o tom, co se děje v Úvalech.

Mám znalosti, které by mohly prospět našemu městu.

Chtěl/a bych mít možnost ovlivnit, kam se Úvaly vydají.

Kde ale začít?

Třeba právě u nás!

Nejsme žádný uzavřený spolek 😊
Přijďte se podívat na naše schůzky a budete-li chtít, zúčastněte se práce našeho sdružení.

Termíny konání našich schůzí

www.otevreneuvaly.cz/rubrika/stante-se-cleny/